

Број: 03-02-287/2017
Сарајево, 12.01.2023. године

ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- Представнички дом -
гђа Мирјана Маринковић - Лепић, предсједавајућа
- Дом народа -
госп. Томислав Мартиновић, предсједавајући

Primijeno: 12-01-2023			
Org. jed.	Број	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02-	799	117

ПРЕДМЕТ: Веза наши акти број: 03-02-287/2017 од 13.06.2018., 26.09.2019., 19.11.2020., 01.11.2021. и 12.05.2022. године

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације БиХ, а у вези са одредбама чл. 184. и 185. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08 и 26/20) и одредбама чл. 177. и 178. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), у прилогу Вам достављам АМАНДМАНЕ ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК, које је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 346. сједници, одржаној 12.01.2023. године.

Амандмани Владе Федерације Босне и Херцеговине постају саставни дио Приједлога закона о порезу на доходак, који сам у парламентарну процедуру, ради разматрања и усвајања, доставио актом број: 03-02-287/2017 од 13.06.2018. године.

Амандмани се достављају на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД).

У прилогу овог акта достављам Вам, на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД), и текст Приједлога закона о порезу на доходак са свим прихваћеним и утврђеним амандманима, укључујући и амандмане из овог акта,

Исовремено молим да у складу са чл. 99. и 100. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 26/20) и са чл. 89. и 90. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), Приједлог закона о порезу на доходак уврстите у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Представничког дома Парламента Федерације БиХ и у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Дома народа Парламента Федерације БиХ.

С поштовањем,

Прилог:- као у тексту на српском језику и
- Приједлога закона о порезу на доходак са свим прихваћеним и утврђеним амандманима, укључујући и амандмане из овог акта

Цо: Федерално министарство финансија-
Федерално министарство финансија
гђа Јелка Милићевић, министар

На основу члана 73. став (4) Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине – Пречишћени текст (“Службене новине Федерације БиХ”, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), Влада Федерације Босне и Херцеговине је на 346. сједници, одржаној 12.01.2023. године, утврдила

АМАНДМАНЕ

НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

АМАНДМАН I

У члану 8. став (1) тачка к) мијења се и гласи:

„к) мјесечни приходи на име стипендија ученика и студената на редовном школовању, укључујући и спортске стипендије у износу до 40% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;“

Иза тачке н) додаје се нова тачка о) која гласи:

„о) приходи на основу финансирања лијечења биомедицински потпомогнутом оплодњом.“

У ставу (2) тач. д), е) и ф) мијењају се и гласе:

„д) мјесечни приходи на име стипендија и/или школарине (уписнине) ученика и студената на редовном школовању, укључујући и спортске стипендије у износу до 40% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

е) мјесечне накнаде на име трошкова праксе и образовања ученика и студената на редовном школовању у износу до 15% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

ф) мјесечне накнаде трошкова волонтирања коју остварује волонтер у складу са законом који уређује ту област у износу до 15% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

У тачки л) ријечи: „три просијечне плате“ замјењује се ријечима: „шест просијечних плата“

Тач. н) и о) мијењају се и гласе:

„н) приходи по основу накнада за осигурање живота, ствари, имовине и одговорности, које исплаћују друштва за осигурање.

о) приходи по основу животног осигурања који имају карактер штедње, приходи по основу добровољног пензијског осигурања, приходи по основу добровољног здравственог осигурања које исплаћују друштва за осигурање, осим прихода из члана 39. став (1) тачка д) овог закона.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Како се одредбом члана 8. Приједлога закона наводе приходи који су изузети из основице опорезивање, у оквиру овог амандмана предложено је да се за изузете приходе на име стипендије, трошкова праксе и образовања и волонтирања, изврши измјена начина исказивања изузетог прихода, са фиксног износа какав је био, на процентуални износ у односу на просијечну плату. Приједлог за овом измјеном потакли су будући непредвиђени инфлаторни притисци, гдје ће прихваћањем овог амандмана, овдје поменути изузети износи расти са растом просијечне плате. Поред тога приједлог је да се повећа износ изузетог прихода на име отпремнине приликом одласка у пензију са три на шест просијечних плата. Приједлог за овом измјеном потакли су будући непредвиђени инфлаторни притисци, и заштита примања будућих пензионера.

Законом о лијечењу неплодности биомедицински потпомогнутом оплодњом („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 59/18 и 44/22), уведено је да се трошкови лијечења биомедицински потпомогнутом оплодњом, признају на терет буџета Федерације БиХ, те се ова врста дохотка инкорпорира у категорије изузетог прихода од опорезивања у члану 8. Приједлога закона.

Поред тога, предложено је да се у изузете приходе инкорпорира и приход из исплаћених осигураних сума из животног осигурања и добровољног здравственог осигурања, као потицај становнишву, да се искористи потенцијал сектора осигурања, а растерети обавезно здравство.

АМАНДМАН II

У члану 17. став (5) тачка г) ријечи: „80,00 КМ“ се замјењују ријечима: „100,00 КМ“

Иза тачке г) додаје се тачка х) која гласи:

„х) премије на име добровољног здравственог осигурање од стране послодавца у име запосленика у висини мјесечне уплате до 50,00 КМ.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Кроз тачку г) члана 17. став (5) врши се усклађивање износа на име уплате за добровољни пензијски фонд са одредбама личног одбитка с обзиром да је исти повећан са предложених 800 КМ на 1.000 КМ.

Поред ослобађања од пореза ових уплата, предлаже се увођење потицаја послодавцу да уплаћује добровољно здравствено осигурање за своје запосленике путем осигуравајућих друштава, а у сврху заштите здравља запосленика и смањења трошкова лијечења запосленика. Ова мјера има за циљ да потакне на побољшање заштите здравља радно способног становништва.

АМАНДМАН III

У члану 27. став (1) мјења се и гласи:

„(1) Самостални подузетници из члана 26. став (4) овог закона којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, порез на доходак плаћају у износима прописаним Правилником о примјени закона о порезу на доходак.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Наиме, у члану 27. Приједлога закона били су прописани фиксни износи пореза на доходак за паушалце. Међутим, овим амандманом предложено је да се износи пореза

на доходак за паушалце уреде кроз Правилник као што је и важећим прописима. И у важећем Закону исто се уређује кроз припадајући правилник. Разлог за предложену измјену јесу непредвиђена будућа економска кретања, а уколико се износи прописују кроз Правилник, исто може бити и инструмент брзог реаговања пореске политике. Наиме, у претходном периоду током пандемије Цовид, кроз брзе измјене Правилника, два пута је ублажавана негативна економска посљедица паушалцима-физичким лицима, на начин да им је обустављено плаћање пореза на доходак, и после је умањено пореско оптерећење на одређени период.

АМАНДМАН IV

У члану 29. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Изнимно од става (2) овог члана, Књигу промета порески обвезници нису обавезни водити ако податке о дневном промету осигуравају у евиденцијама прописаним другим прописима.“

Досадашњи ст. (3) до (6) постају ст. (4) до (7).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

У сврху утврђивања дохотка и плаћања пореза на доходак, порески обвезник – самостални подузетник дужан је водити Књигу промета у којој евидентира остварени дневни промет, на основу издатих рачуна. Како је другим прописима такођер уведена обавеза вођења дневног промета, као што је нпр. Трговачка књига код трговачке радње према Закону о унутрашњој трговини, и слично, а која садржи све податке као и Књига промета, предложен је изузетак, у сврху олакшања пословања самосталног подузетника.

АМАНДМАН V

У члану 30. иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

„(4) За сваку продају односно обављену услугу порески обвезник дужан је издати рачун.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Како се чланом 30. Приједлога закона уређује вођење пословних књига и евиденција самосталном подузетнику, овим амандманом је предложено да се уведе обавеза издавања рачуна од стране физичких лица која обављају самосталну дјелатност. Наиме, у протеклом периоду Закон о измјенама и допунама Закона о фискалним системима није добио подршку Парламента ФБИХ а којим је било уређено издавања рачуна и самосталним подузетницима, те из тог разлога није било уређено овим Приједлогом закона. Обавеза издавања рачуна мора постојати барем у овом пропису у сврху заштите потрошача, као и праћења токова новца подузетника.

АМАНДМАН VI

У члану 48. став (1) ријечи: „9.600,00 KM“ се замјењују ријечима: „12.000,00 KM“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Предложеним амандманом се врши измјена личног одбитка на мјесечном нивоу са предложених 800,00 KM на 1.000 KM као ставка у израчуна укупног дохотка. Наиме, интенција личног одбитка код дохотка од несамоствалног и самоствалног рада јесте

заштита ниских плата, а који се код израчуна рефлектује као нулта стопа пореза на доходак до 800 КМ односно предложених 1.000 КМ.

Увећање личног одбитка са 800 КМ на 1.000 КМ имат ће за посљедицу умањење прикупљених прихода од несамосталне дјелатности у буџете кантона и општина, с обзиром да је овај порез искључиво њихов приход. Међутим, узимајући у обзир да ће се повећати порез на доходак из других извора усвајањем овог закона, као и да је раст овог прихода око 21% за 2022.годину услјед раста плата, те се очекује раст индиректних прихода у буџете кантона и општина, предложено је повећање личног одбитка као мјера помоћи радно-способном становништву.

АМАНДМАН VII

У члану 50. став (1) реченица „ Уколико постоји континуитет у остваривању прихода од изнајмљивања имовине, порез на доходак се обрачунава и плаћа аконтативно.“ брише се.

Став (2) брише се.

Досадашњи ст. (3) до (8) постају ст. (2) до (7).

У досадашњем ставу (7) који постаје став (6) ријечи „до (6)“ замјењују се ријечима: „до (5)“

У досадашњем ставу (8) који постаје став (7) ријечи „до (7)“ замјењују се ријечима: „до (6)“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим чланом уређује се утврђивање пореза на доходак од имовине и имовинских права, гдје је предвиђено плаћање пореза при свакој исплати и аконтативно. Овим амандманом исључује се могућност аконтативног плаћања пореза, јер може имати у одређеним случајевима колизију са дохотком од самосталног рада. Искључивањем аконтативног начина плаћања пореза на доходак не нарушава се концепт овог дохотка.

АМАНДМАН VIII

У члану 54. став (3) ријечи „приложити надлежној организационој јединици Пореске управе“ замјењују се ријечима: „доставити Пореској управи“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом врши се измјена начина доставе акта - пријаве од стране пореског обвезника према Пореској управи, из разлога будућег увођења електронске доставе истих.

АМАНДМАН IX

У члану 55. став (1) иза ријечи „Пријаву“ додати ријечи: „по одбитку“, а ријечи „односно годишње“ бришу се.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом прецизира се назив пријаве пореза на доходак коју је обавезан достављати исплатилац односно порески обвезник.

АМАНДМАН X

У члану 56. став (1) ријечи „надлежној организационој јединици Пореске управе према мјесту сједишта односно пребивалишта пореског обвезника“ замјењују се ријечима: „Пореској управи.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом врши се измјена начина доставе акта - пријаве од стране пореског обвезника према Пореској управи, из разлога будућег увођења електронске доставе истих.

АМАНДМАН XI

У члану 57. став (1) иза ријечи „Пријаву“ додати ријечи: „по одбитку“.

Став (3) брише се.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом прецизира се назив пријаве пореза на доходак коју је обавезан достављати исплатилац односно порески обвезник.

АМАНДМАН XII

У члану 61. став (1) ријечи „надлежној јединици Пореске управе према мјесту сједишта односно пребивалишта или боравишта“ замјењују се ријечима: „Пореској управи.“

Став (6) брише се.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом врши се измјена начина доставе акта - пријаве од стране пореског обвезника према Пореској управи, из разлога будућег увођења електронске доставе истих.

АМАНДМАН XIII

У члану 65. став (1) ријечи „надлежној организационој јединици Пореске управе“ замјењују се ријечима: „Пореској управи.“

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Овим амандманом врши се измјена начина доставе акта - пријаве од стране пореског обвезника према Пореској управи, из разлога будућег увођења електронске доставе истих.

АМАНДМАН XIV

У члану 78. датум: „01.01.2023. године“ се замјењује датумом „01.01.2024. године“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Имајући у виду чињеницу да ће Парламент Федерације БиХ расправљати о тексту Закона о порезу на доходак након 01.01.2023. године, а тај датум је наведен као датум почека примјене закона, потребно је измијенити датум јер би у супротном поменута одредба значила ретроактивну примјену закона. Предлажемо да почетак

примјене закона буде 01.01.2024. године с обзиром да је у питању порезни закон који захтијева примјену од почетка порезног периода односно календарске године. Влада Федерације БиХ је Амандманом V из марта 2022. године измјенила почетак примјене закона са 01.01.2020. године на 01.01.2023. године, а који је постао саставни дио Приједлога закона.

В. број: 3 /2023
12.01.2023. године
Сарајево

ПРЕМИЈЕР

Fadil Novalić
Фадил Новалић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Федерација Босне и Херцеговине
Федерално министарство финансија
Федерално министарство финансија

Обједињени текст ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК који укључује:

- Приједлог Закона о порезу на доходак из јуна 2018. године
- Амандмани Владе ФБиХ из септембра 2019. године
- Амандман I Клуба заступника Наше странке из новембра 2020. године
- Амандмани Владе ФБиХ из марта 2022. године
- Амандмани Владе ФБиХ из јануара 2023. године

Сарајево, јануар 2023. године

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет закона)

- (1) Овим законом прописује се начин утврђивања, плаћања и пријаве пореза на доходак физичких лица у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Припадност прихода од пореза на доходак физичких лица утврђује се према посебним прописима.

Члан 2.

(Појмови)

- (1) У смислу овог закона примјењује се значење појмова који су дефинисани у другим законима и прописима у Федерацији и Босни и Херцеговини, уколико у овом закону није изричито наведено другачије значење.
- (2) У смислу овог закона примјењују се сљедећи појмови:
 - а) појам „порески обвезник“ значи свако лице које подлијеже плаћању пореза на доходак према овом закону.
 - б) појам „лице“ значи свако физичко или правно лице.
 - ц) појам „физичко лице“ значи грађанин или самостални предузетник.
 - д) појам „самостални предузетник“ означава грађанина који има регистровану основну, допунску или додатну дјелатност на територији Федерације.
 - е) појам „повезано лице“ значи било које лице које је повезано са пореским обвезником на начин предвиђен овим законом.
 - ф) појам „стално мјесто пословања“ сматра се мјесто преко којег нерезидент обавља пословање у цијелости или дјелимично на територији Федерације.
 - г) појам „неограничена пореска обавеза“ сматра се правом опорезивања прихода који је остварен из било којег извора у Босни и Херцеговини и/или иностранству.
 - х) појам „порески кредит“ сматра се износ за који се умањује обрачунати порез на доходак.
 - и) појам „порески агент“ значи лице које врши обрачун, обуставу и уплату пореза на доходак у име пореског обвезника.
 - ј) појам „пензије“ значи свако давање лицима на име права из пензијског и инвалидског осигурања из прошлог радног односа.
 - к) појам „плате или накнаде“ укључује доприносе из основице, порез на доходак и износ исплате.
- (3) На начин коришћен у овом закону, једнина укључује множину, а множина укључује једнину, осим ако контекст не захтијева другачије. Лична замјеница "он" на исти начин укључује личну замјеницу "она", а "њега" укључује "њу", осим ако контекст не захтијева другачије.

II. ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК

Члан 3.

(Обвезник пореза на доходак)

- (1) Физичко лице које има стално пребивалиште или боравиште у Федерацији, подлијеже неограниченој пореској обавези пореза на доходак.
- (2) Ограниченој пореској обавези подлијежу:
 - а) физичка лица која имају пребивалиште на подручју Републике Српске и/или Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт), а која остварују доходак на територији Федерације;
 - б) нерезиденти Федерације за остварени доходак на територији Федерације.
- (3) На захтјев физичких лица која се сматрају неограничено пореско одговорна, а која још увијек имају пребивалиште у Федерацији, али не и боравиште, пореска обавеза се ограничава на доходак остварен на територији Федерације, уколико свој боравак ван територије Федерације могу доказати документом надлежног органа за тај боравак.
- (4) На лица из ст. (1), (2) и (3) овог члана примјењују се одредбе члана 14. овог закона.
- (5) Уколико више физичких лица заједнички остварује доходак, порески обвезник је свако физичко лице за учешће дохотка који оствари у укупном дохотку.
- (6) Порески обвезник је и насљедник за све пореске обавезе које произлазе из дохотка што га је оставилац остварио до своје смрти, и то само до висине вриједности наслијеђене имовине. Насљедник је истовремено и порески обвезник за доходак који му притиче из наслијеђених извора дохотка.
- (7) Изузетно од става (2) тачка а) овог члана, не сматрају се обвезницима пореза на доходак физичка лица која имају пребивалиште на подручју Републике Српске и/или Брчко Дистрикта, а који остварују доходак у државним институцијама Босне и Херцеговине који се налазе на територији Федерације за доходак остварен у тим институцијама.

Члан 4.

(Резиденти и нерезиденти)

- (1) Резидентом Федерације, у смислу овог закона, сматра се физичко лице које:
 - а) има пребивалиште или боравиште на територији Федерације или центар пословних и животних интереса, и/или
 - б) на територији Федерације, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у било којем дванаестомјесечном периоду.
- (2) Нерезидентом, у смислу овог закона, сматра се физичко лице, држављанин друге државе које на територији Федерације нема пребивалиште и стално боравиште, а борави мање од 183 дана, непрекидно или са прекидима, у било којем дванаестомјесечном периоду.

Члан 5.

(Лица која не подлијежу опорезивању)

- (1) Физичка лица која не подлијежу опорезивању, уз услов да нису држављани Босне и Херцеговине, а имају пребивалиште или боравиште на територији Федерације, су:
 - а) шефови, особље и запослени страних дипломатских мисија, те чланови њихових домаћинстава;
 - б) шефови страних конзулата, конзуларни функционери овлаштени да обављају конзуларне функције, почасни конзули страних држава, те чланови њихових домаћинстава;

ц) функционери и стручњаци за реализацију програма из оквира Организација уједињених нација и њених специјализованих агенција;

д) шефови, особље и запослени у Уреду високог представника за Босну и Херцеговину (Office of the High Representative – OHR) и чланови њихових домаћинстава,

е) физичка лица која раде као послуга у страним дипломатским и конзуларним представништвима и међународним организацијама.

- (2) Изузетно, уколико физичка лица из става (1) овог члана остварују доходак са територије Федерације, осим дохотка који остваре од своје државе или међународне организације, обвезници су пореза на доходак, за тај доходак.
- (3) Физичка лица - резиденти држављани Босне и Херцеговине/Федерације за остварени доходак од несамосталног рада по основу радног односа са Уредом високог представника за Босну и Херцеговину (Office of the High Representative – OHR), Организације уједињених нација и њених специјализованих агенција, не подлијежу опорезивању.

III. ОСНОВИЦА ПОРЕЗА НА ДОХОДАК

Члан 6.

(Утврђивање дохотка)

- (1) Доходак је разлика између опорезивих прихода остварених у пореском периоду и одбитних расхода насталих у истом пореском периоду.
- (2) Приходи и расходи утврђују се примјеном принципа благајне.
- (3) Приходи се приписују оном лицу које их је остварило. У случају престанка пореске обавезе приходи се приписују оном лицу (правном сlijеднику) којем се на основу њиховог преноса повећава економска снага.
- (4) Расходи се приписују оном лицу којем се приписују и приходи из става (3) овог члана.
- (5) Приходи и расходи који су настали у име и за рачун другог (пролазне ставке) не сматрају се ни приходом, ни расходом и не утичу на висину дохотка.
- (6) Одбитним расходима се не сматрају ни они расходи, који се не могу јасно одвојити од расхода, нити расходи узроковани личним потребама пореског обвезника, или нису настали с намјером стицања опорезивих прихода, као што су: расходи на име личних пореза, новчаних казни и прекршаја, трошкова судских или управних поступака у личним предметима и затезних камата на закашњела плаћања расхода.

Члан 7.

(Приходи који су предмет опорезивања)

- (1) Приходи који подлијежу обавези обрачуна и плаћања пореза на доходак су:
 - а) приходи од несамосталног рада,
 - б) приходи од самосталног рада,
 - ц) приходи од имовине и имовинских права,
 - д) приходи од улагања капитала,
 - е) приходи од наградних игара и игара на срећу,
 - ф) остали приходи у складу са чланом 42. овог закона.

- (2) Приходима, у смислу става (1) овог члана, сматрају се сва примања било да су остварена у новцу, стварима, правима, услугама или на други начин, изражена по тржишној вриједности ствари, права или протвуслуга на дан стицања располагања.
- (3) Тржишна вриједност, у смислу става (2) овог члана, представља износ који би се остварио између неповезаних лица у исто вријеме за иста или слична права, ствари, услуге под условима непристрасне конкуренције.

Члан 8.

(Изузети приходи)

- (1) Приходи који се, у смислу овог закона, не укључују у основицу пореза на доходак, а који се исплаћују из буџета свих нивоа власти или ванбуџетских фондова су:
- а) накнада за вријеме незапослености и спријечености за рад;
 - б) пензија резидента, било да је стечена у иностранству или у Босни и Херцеговини;
 - ц) примања остварена на основу посебних прописа о правима бранилаца и чланова њихових породица, ратних војних инвалида, цивилних инвалида, цивилних жртава рата и друга социјална давања;
 - д) примања остварена по основу посебних прописа о родитељима његователјима, незапосленим породиљама и дјечијем додатку, као и новчана средстава за опрему новорођенчета;¹**
 - е) накнада за рад хранитеља и накнада за издржавање корисника у хранитељској породици;
 - ф) накнаде осуђеним лицима за вријеме одслужења казне у одгојно-поправним, односно казнено-поправним установама;
 - г) приходи на основу награда члановима Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине и награда за техничко – технолошке иновације и друштвено – хуманистичка постигнућа;
 - х) приходи на основу награде ученицима и студентима освојене на такмичењима у оквиру образовног система и организованим школским и високошколским такмичењима;
 - и) приходи на основу награде за изузетна достигнућа у области образовања, културе, науке, спорта и других повода обиљежавања значајних датума;
 - ј) освојене, односно добијене награде у новцу, стварима и/или правима за показано знање у квизовима и другим сличним такмичењима;
 - к) мјесечни приходи на име стипендија ученика и студената на редовном школовању, укључујући и спортске стипендије у износу до 40% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;²
 - л) годишњи приходи по основу једнократних новчаних потпора додијељених кандидатима изабраним путем јавних позива или конкурса који додјељује потпоре за стицање научног степена магистра наука, односно доктора наука, те постдокторантима у сврху измирења обавеза према високошколским установама и трошкова који проистичу из обављања научно-истраживачког рада у износу до три просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;
 - м) помоћи због уништења или оштећења имовине услјед елементарних непогода или других ванредних догађаја;
 - н) премије, субвенције и друга средстава која се у сврху потицања развоја пољопривреде, плаћају, односно исплаћују из буџета Федерације, кантона и јединица локалних самоуправа

¹ Амандман I Владе ФБИХ из марта 2022.године

² Амандман I Владе ФБИХ из јануара 2023.године

на посебан намјенски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област.

о) приходи на основу финансирања лијечења биомедицински потпомогнутом оплодњом

(2) Приходи који се не укључују у основицу пореза на доходак су:

а) примања односно донације које грађани остварују по основу даровања правних и физичких лица за здравствене потребе (оперативне захвате, лијечења, набавка лијекова и ортопедских помагала), а која нису плаћена основним или допунским здравственим осигурањем;

б) годишњи приходи на основу накнада за тјелесна оштећења, умањену радну способност, накнада за претрпљену неимовинску штету и накнада штета запосленицима по основу посљедица несреће на раду у износу до пет просјечних плата у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

ц) приходи по основу наслједства и поклона уколико су на њих плаћени порези или су ослобођени од пореза по прописима кантона;

д) мјесечни приходи на име стипендија и/или школарине (уписнине) ученика и студената на редовном школовању, укључујући и спортске стипендије у износу до 40% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

е) мјесечне накнаде на име трошкова праксе и образовања ученика и студената на редовном школовању у износу до 15% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

ф) мјесечне накнаде трошкова волонтирања коју остварује волонтер у складу са законом који уређује ту област у износу до 15% просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;⁴

г) накнаде у случају смрти запосленог, члана његове породице или пензионисаног радника, помоћи у случају тешке инвалидности, болести запосленог у висини до три просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

х) помоћи због уништења или оштећења имовине услјед елементарних непогода или других ванредних догађаја у висини стварних трошкова;

и) накнаде штете због посљедица несреће према одлуци суда или нагодби у току судског/вансудског поступка у висини до пет просјечних плата у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

ј) приходи од продаје имовине која је коришћена у личне сврхе, осим прихода који се овим законом опорезују;

к) освојене, односно добијене награде у новцу, стварима и/или правима за показано знање у квизовима и другим сличним такмичењима;

л) отпремнина која се даје запосленом у висини до шест просјечних плата ⁵у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику приликом одласка у пензију;

м) приходи на основу камате у банкама, штедионицама и штедно-кредитним задругама, банковним текућим рачунима (жирорачун, девизни рачуни и др.) и камате на државне обвезнице, осим прихода из члана 39. став (2) овог закона;

³ Амандман | Владе ФБИХ из јануара 2023.године

⁴ Амандман | Владе ФБИХ из јануара 2023.године

⁵ Амандман | Владе ФБИХ из јануара 2023.године

н) приходи по основу накнада за осигурање живота, ствари, имовине и одговорности, које исплаћују друштва за осигурање.

о) приходи по основу животног осигурања који имају карактер штедње, приходи по основу добровољног пензијског осигурања, приходи по основу добровољног здравственог осигурања које исплаћују друштва за осигурање, осим прихода из члана 39. став (1) тачка д) овог закона⁶

п) приходи из члана 17. став (5) овога закона, које исплаћује/даје порески агент;

р) годишњи приходи физичких лица које остварују у непрофитним правним лицима за добровољно учешће у акцијама које су у општем јавном интересу у износу до 500,00 КМ;

с) годишње накнаде на име социјалне помоћи која се исплаћују из средстава чланарине члановима радничких синдиката или удружења пензионера у висини до једне просјечне плате у Федерацији према посљедњим објављеним подацима надлежних органа за статистику;

т) накнаде које се као бесповратна средства исплаћују из фондова и програма Европске уније путем акредитираних тијела за provedбу активности у оквиру програма и фондова Европске уније;

у) добици остварени учешћем у наградним играма које организују правна лица у пропагандне сврхе, а који се искључиво односе на производ или пакет производа из властитог производног асортимана, уколико тржишна вриједност таквог добитка не прелази износ 100,00 КМ.

в) приходи на име помоћи коју физичка лица примају од лица из члана 15. став (1) тачка а) овог закона⁷.

з) мјесечна накнада за рад у радно-терапијским пословима, физичком лицу смјештену у установи социјално-здравствене заштите у којој се налази на лијечењу у висини и на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак⁸

Члан 9.

(Одбитни расходи)

Расходима који умањују приходе из члана 7. овог закона сматрају се:

а) уплаћени обавезни доприноси за:

- 1) пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: ПИО/МИО),
- 2) здравствено осигурање,
- 3) осигурање од незапослености.

б) расходи на име личног одбитка из члана 48. овог закона

ц) расходи који се могу повезати са остварењем прихода на начин прописан чланом 6. овог закона,

д) расходи у процентуалном износу оствареног прихода у висини прописаној овим законом.

Члан 10.

(Основица пореза на доходак)

- (1) Основицу пореза на доходак резидента представља разлика између укупних опорезивих прихода из члана 7. овог закона стечених у једном пореском периоду, осим прихода из члана 8. овог закона и одбитних расхода из члана 9. овог закона.

⁶ Амандман I Владе ФБИХ из јануара 2023. године

⁷ Амандман I Владе ФБИХ из септембра 2019. године

⁸ Амандман I Владе ФБИХ из марта 2022. године

- (2) Основицу пореза на доходак нерезидента представља разлика између укупних опорезивих прихода из члана 7. овог закона стечених у једном пореском периоду и расхода из члана 9. тач. ц) и д) овог закона.
- (3) Изузетно од става (1) овог члана, основица пореза на доходак од самосталног рада умањује се за порески губитак из претходног периода на начин прописан овим законом.

Члан 11.

(Начин опорезивања)

Порез на доходак плаћа се:

- а) по одбитку од сваког појединачногдохотка,
- б) на основу рјешења Пореске управе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Пореска управа),
- ц) самоопорезивањем.

Члан 12⁹.

(Стопе пореза на доходак)

Порез на доходак плаћа се по стопи од:

- а) **10%**
- б) **13%**

Члан 13.

(Порески период)

- (1) Порез на доходак утврђује се и плаћа за календарску годину (у даљем тексту: порески период).
- (2) Порески период може бити краћи од календарске године у случају ако:
 - а) резидент у току календарске године постане нерезидент или обрнуто,
 - б) према одредбама овог закона, резиденту постаје или престаје својство пореског обвезника.
- (3) У случајевима из става (2) овог члана, права из овог закона рачунају се у корист пореског обвезника на пуне мјесеце.

Члан 14.

(Елиминирање двоструког опорезивања)

- (1) Резиденту Федерације који оствари доходак у другој држави, на који је плаћен порез у тој држави, одобрава се порески кредит на начин прописано овим законом.
- (2) Одредбе Уговора о избјегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: Уговор) које држава Босна и Херцеговина има потписане са другим државама, имају приоритет у односу на одредбе овог закона.
- (3) Уколико порески обвезник резидент Федерације, у складу са Уговором по основу прихода оствареног ван територије Босне и Херцеговине или ван територије Босне и Херцеговине у току пореског периода аконтације пореза на доходак плата у иностранству из тог прихода, није обавезан плаћати аконтације пореза на доходак у Федерацији, о чему је обавезан обавијестити Пореску управу, али је у том случају обавезан поднијети Годишњу пријаву пореза на доходак према члану 61. овог закона, осим ако Босна и Херцеговина у складу са Уговором изузима тај

⁹ Амандман II Владе ФБиХ из септембра 2019. године

доходак од опорезивања. Исто се примјењује и за приходе резидената упућених на рад ван Босне и Херцеговине по налогу иностраног послодавца.

- (4) Резиденту Федерације који оствари доходак код правног лица са сједиштем у Републици Српској или Брчко Дистрикту, или нерезидентном правном лицу, а који је опорезив према одредбама овог закона и на који је плаћен порез у Републици Српској или Брчко Дистрикту или иностранству, одобрава се порески кредит у висини плаћеног пореза на доходак који би се иначе платио за тај износ прихода исказан у складу са одредбама овог закона.
- (5) Потврду о резидентности у сврху избјегавања двоструког опорезивања, на захтјев пореског обвезника – резидента Федерације, издаје надлежна организациона јединица Пореске управе у којој је евидентиран као порески обвезник.
- (6) Облик, садржај и поступак издавања потврде о резидентности прописује федерални министар финансија.

Члан 15.

(Повезана лица)

- (1) Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се сљедећа лица:
 - а) брачни и ванбрачни друг, потомци брачног и ванбрачног друга, браћа и сестре и њихови потомци, дједови и баке и њихови потомци као и браћа и сестре и родитељи брачног или ванбрачног друга;
 - б) правно лице и свако физичко лице које посједује непосредно или посредно 25 или више процената вриједности или броја дионица или гласачких права у том правном лицу;
 - ц) два или више правних лица уколико једно физичко лице или треће лице посједује директно или индиректно 25 или више процената вриједности или броја дионица или гласачких права у сваком правном лицу.
- (2) Повезаним лицима сматрају се и било која два лица уколико једно лице дјелује или ће вјероватно дјеловати у складу са смјерницама, захтјевима, приједлозима или жељама другог лица или уколико оба дјелују или ће вјероватно дјеловати у складу са смјерницама, захтјевима, приједлозима или жељама трећег лица, без обзира на то да ли су те смјернице, захтјеви, приједлози или жеље саопштени.

Члан 16.

(Трансферне цијене)

- (1) Трансферном цијеном сматра се цијена која је настала између повезаних лица из члана 15. овог закона, а која се услијед смјерница, захтјева, приједлога или жеља повезаног лица, обавља по условима који не постоје између неповезаних лица, или која је различита од тржишне цијене.
- (2) Порески обвезник који има једну или више трансакција из става (1) овог члана између повезаних лица, дужан је трансакције исказати по принципу „ван дохвата руке“, на начин да се трансакције са повезаним лицима не разликују од услова који би постојали између неповезаних лица у упоредивим трансакцијама обављеним под упоредивим околностима.
- (3) Трансакција између неповезаних лица је упоредива са трансакцијом између повезаних лица када не постоје разлике између трансакција које би могле да материјално утичу на финансијски ефект који се испитује методом трансферне цијене.
- (4) Методе трансферне цијене су:
 - а) метода упоредне цијене и/или
 - б) метода цијене коштања увећана за уобичајену зараду.
- (5) Уколико услови трансакције са повезаним лицем нису у складу са принципом „ван дохвата руке“, Пореска управа ће повећати доходак пореског обвезника, тако што ће или повећати

опорезиви приход или смањити признате расходе да би се остварила усклађеност са принципом „ван дохвата руке“.

IV. ОПОРЕЗИВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ВРСТА ПРИХОДА

Одјељак А. Доходак од несамосталног рада

Члан 17.

(Приходи од несамосталног рада)

- (1) Приходом од несамосталног рада сматрају се сви приходи које послодавац даје запосленику по основу радног односа, према прописима који уређују радни однос и користи које запосленик оствари код послодавца, и то:
 - а) плату коју послодавац даје запосленику у вези са садашњим радом (укључујући ноћни, прековремени и рад на дан седмичног одмора или рад у дане празника), будућим накнадама плате по основу садашњег и пријашњег радног односа,
 - б) накнаде плате из члана 81. Закона о раду ФБиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 26/16 и 89/18¹⁰),
 - ц) накнаде на име топлог оброка које се исплаћују, регреса за годишњи одмор и осталих накнада које послодавац даје запосленику, у складу са одредбама колективног уговора, правилника о раду и уговора,
 - д) приходи по основи користи, премија, помоћи, бонуса и награда које послодавац исплаћује или даје запосленику у складу са колективним уговором, правилником о раду и уговором,
 - е) заостале плате односно разлике плата које се односе на протекле пореске периоде, а које се запосленику или бившем запосленику исплаћују у текућем пореском периоду на основу судске пресуде, осим износа затезних камата које се у овом случају не сматрају опорезивим приходом од несамосталног рада,
 - ф) сви други приходи које послодавац исплаћује или даје запосленику за обављени рад по његовим упутама, на основу и у вези са несамосталним радом, без обзира на облик и начин исплате или основ за исплату, осим ако је овим законом друкчије уређено.
- (2) Посебно, приходом или користи од несамосталног рада које послодавац даје директно или индиректно лицу са или без заснивања радног односа сматра се и:
 - а) менаџерска накнада (плата) или корист која се исплаћује/даје лицима без заснивања радног односа за обављање пословодне функције,
 - б) накнада (плата) или корист лица упућених на рад на територији Федерације по налогу иностраног послодавца у резидентна привредна друштва за рад у тим друштвима,
 - ц) накнада (плата) или корист лица упућених на рад ван територије Федерације по налогу послодавца у нерезидентна привредна друштва за рад у тим друштвима,
 - д) накнада (плата) или корист чланова представничких и извршних тијела државне, ентитетске и кантоналне власти и јединица локалне самоуправе који им се исплаћују за рад у тим тијелима и јединицама,
 - е) накнада (плата) или корист лица наставног, професорског, истраживачког особља на универзитетима, факултетима и високошколским установама који им се исплаћују за рад у тим установама,

¹⁰ Амандман III Владе ФБиХ из септембра 2019. године

- ф) накнада (плата) или корист лицима који се исплаћују на име послова за обављени рад по путама послодавца који утврђује мјесто, услове и начин обављања рада, без обзира на облик и начин исплате или основ за исплату, осим ако је овим законом друкчије уређено.
- (3) Опорезивим приходом од несамоствалног рада сматрају се и хартије од вриједности и/или учешћа која запосленик добије од послодавца или од с послодавцем повезаног лица у моменту стицања права располагања тим хартијама од вриједности и/или учешћима. Хартија од вриједности у смислу овог закона сматра се и полиса осигурања.
- (4) Користи, у смислу овог члана, сматрају се:
- а) коришћење службеног возила и других средстава у приватне сврхе на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак;
 - б) смјештај, храна и друга средства и услуге на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак;
 - ц) продаја односно куповина имовине пореског агента по цијени која је нижа од тржишне цијене;
 - д) камате за одобрену бескаматну позајмицу или позајмице са каматном стопом која је нижа од тржишне каматне стопе;
 - е) измиривање личних трошкова;
 - ф) измиривање или опрост дужничке обавезе;
 - г) премије осигурања које плаћа послодавац или са послодавцем повезано лице, а гдје је корисник полисе осигурања запосленик на начин прописан овим законом.
- (5) Изузети приходи из члана 8. става (2) овог закона који не улазе у доходак од несамоствалног рада и који не подлијежу опорезивању су:
- а) посебна радна одјећа обилежена називом или знаком послодавца или исплатиоца прихода односно плате,
 - б) посебни љекарски прегледи по основу посебних прописа, укључујући и систематске прегледе за све запослене,
 - ц) трошкови колективног осигурања запослених,
 - д) разни облици стручног усавршавања која су у вези с дјелатношћу послодавца и исплатиоца прихода,
 - е) чланарине по основи чланства у струковним коморама које је, према посебним прописима, обавезан послодавац плаћати за запосленике при обављању одређених послова за послодавца и/или исплатиоца прихода односно плате,
 - ф) накнада за службено путовање и рад на терену, и то: дневнице до висине одређене посебним прописом, трошкови смјештаја, превоза и осталих накнада запосленим у висини прописаној Правилником о примјени Закона о порезу на доходак,¹¹
 - г) уплате за добровољни пензијски фонд према пропису који уређује добровољне пензијске фондове у Федерацији, од стране послодавца у име запосленика, у висини мјесечне уплате до 100,00КМ^{12 13}.
 - х) премије на име добровољног здравственог осигурање од стране послодавца у име запосленика у висини мјесечне уплате до 50,00 КМ¹⁴.

¹¹ Амандман III Владе ФБиХ из септембра 2019. године

¹² Амандман III Владе ФБиХ из септембра 2019. године

¹³ Амандман II Владе ФБиХ из јануара 2023. године

¹⁴ Амандман II Владе ФБиХ из јануара 2023. године

Члан 18.

(Основица пореза на доходак од самосталног рада)

- (1) Основица пореза на доходак од самосталног рада представља разлику између прихода из члана 17. овог закона и расхода из члана 9. тач. а) и б) овог закона који су настали у пореском периоду.
- (2) Изузетно од члана 7. став (2) овог закона, вриједност прихода из члана 17. став (3) овог закона представља номинална вриједност или тржишна вриједност хартија од вриједности и/или учешћа, зависно шта је мање.
- (3) Уколико је тржишна вриједност хартије од вриједности и/или учешћа изражена у страниој валути, основицу пореза на доходак представља њена противвриједност по званичном средњем курсу Централне банке Босне и Херцеговине на дан стицања права располагања над том хартијом од вриједности и/или учешћем.
- (4) Ако приход из члана 17. овог закона, није пријављен или није пријављен у стварном износу, доходак ће утврдити Пореска управа према праву запосленика које му припада према прописима који уређују радни однос, на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.

Одјељак Б. Доходак од самосталног рада

Члан 19.

(Приходи од самосталног рада)

- (1) Приходима од самосталног рада сматрају се сви приходи које физичко лице оствари самосталним обављањем дјелатности којом се бави као основним, допунским или додатним занимањем с циљем остварења дохотка.
- (2) Приходи од самосталног рада укључују:
 - а) приходе остварене обављањем обртничке и дјелатности сродних обрту у складу са прописима који уређују обрт и сродну дјелатност;
 - б) приходе остварене обављањем трговачке, туристичке и угоститељске дјелатности у складу са прописима који уређују унутрашњу трговину, туризам и угоститељску дјелатност;
 - ц) приходе остварене обављањем дјелатности пољопривреде, шумарства и риболова у складу са прописима који уређују те области;
 - д) остале приходе остварене обављањем самосталне дјелатности у складу са посебним прописима.
- (3) Приходом од самосталног рада сматра се и приход остварен трајним или сезонским искоришћавањем земљишта у непољопривредне сврхе (вађење пијеска, шљунка и камења, производња креча, цигле, угља и сл.) и другим сличним дјелатностима, независно од тога да ли су регистровани код надлежног органа.
- (4) Опорезиви приходи из става (2) овог члана сматрају се и приходи остварени самосталним радом физичких лица која нису регистрована код надлежног органа, уколико испуњавају све услове да би се требали регистровати.
- (5) Приход од дјелатности пољопривреде, шумарства и риболова обухваћа остварене приходе настале коришћењем природних богатстава земље, и продају односно замјену од тих дјелатности добивених производа у непрерађеном стању. Дјелатност пољопривреде укључује биљну и сточарску производњу и са њима повезане услужне дјелатности у складу са стандардном класификацијом дјелатности у Босни и Херцеговини те очување земљишта у добром пољопривредном и околишном стању.

- (6) Осталим приходима из става (2) тачка д) овог члана сматрају се приходи остварени обављањем професионалних занимања здравствених радника, адвоката, нотара, ветеринара и других занимања која се обављају у циљу стицања дохотка, а за чије је дјеловање потребна сагласност или одобрење надлежног органа.

Члан 20.

(Основица пореза на доходак од самосталног рада)

- (1) Основицу пореза на доходак од самосталног рада представља разлика пословних прихода умањена за пословне расходе који су настали у пореском периоду, изузев код примјене члана 26. овог закона.
- (2) Нерезидент који има стално мјесто пословања на територији Федерације утврђује своју основицу дохотка на начин прописан ставом (1) овог члана.

Члан 21.

(Пословни приходи)

- (1) Пословни приходи су сви приходи из члана 19. овог закона које је порески обвезник у оквиру свог самосталног рада остварио обављањем самосталне дјелатности.
- (2) У пословне приходе улазе и приходи остварени од продаје и/или преноса имовине и права која служе за обављање самосталног рада и која се воде или су се требала водити у попису дуготрајне имовине, као и приходи остварени од отуђења или престанка дјелатности.
- (3) Узимање које порески обвезник врши из пословне имовине за приватне потребе има третман пословног прихода, осим исплата авансног дохотка. Узимање које није у новчаном облику, утврђује се на начин из члана 7. став (3) овог закона.
- (4) Ако приход није пријављен или није пријављен у тржишном износу, приход ће утврдити Пореска управа према тржишним цијенама у мјесту у којем се обавља самостални рад, на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.

Члан 22.

(Пословни расходи)

- (1) Пословни расходи (у даљем тексту: расходи) који се могу одбити од прихода су плаћени трошкови у току једног пореског периода који су у потпуности искључиво и директно повезани са обављањем тог самосталног рада.
- (2) Физичка лица - обвезници пореза на доходак који обављају регистровану самосталну дјелатност, обртничку или дјелатност сличну обртничкој, трговачку, угоститељску, туристичку или пољопривредну дјелатност било као основно, допунско или додатно занимање, која за обављање регистроване дјелатности набављају робу, односно материјал и сировине, дужни су на крају пословне године са стањем на дан 31. децембра извршити попис залиха робе, односно сировина и материјала на залихама односно у готовим производима, и то:
 - а) по набавној вриједности са урачунатим порезом на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ), ако нису регистровани ПДВ обвезници;
 - б) по набавној вриједности без ПДВ, ако су регистровани ПДВ обвезници.
- (3) Стање утврђено пописом не преноси се и не исказује у Књизи прихода и расхода као почетно стање за наредну годину. Набавна вриједност робе односно материјала и сировина за обављање дјелатности за коју је порески обвезник регистрован сматра се пословним расходом, ако је иста исказана у Књизи прихода и расхода овјереној у Пореској управи, на основу вјеродостојне документације о набавци и плаћању исте.

- (4) Порески обвезници из става (2) овог члана у Књизи прихода и расхода, као расход за један порески период могу исказати набавну вриједност робе, односно сировина и материјала који су набавили и платили у току пореског периода.
- (5) Расходи који се могу умањити од пословних прихода укључују:
- а) годишње таксе или обавезе плаћене стручним удружењима или струковним коморама, уколико су везани уз економску активност пореског обвезника,
 - б) расходи који су настали коришћењем аутомобила за обављање самосталне дјелатности пореског обвезника, укључујући гориво и одржавање аутомобила,
 - ц) плаћени доприноси за запосленике и за себе у складу са посебним прописима,
 - д) трошкови настали у вези са стручним усавршавањем запосленика и власника, уколико је стручно усавршавање потребно за обављање самосталног рада,
 - е) исплаћене плате или накнаде плате запосленицима на начин прописан овим законом,
 - ф) плаћени јавни приходи, а који су везани за обављање самосталне дјелатности пореског обвезника;
 - г) трошкови колективног осигурања запослених,
 - х) камате на кредите и камате на позајмице у сврху пословања на начин прописан чланом 24. овог закона,
 - и) трошкови службеног путовања и рада на терену: дневнице до висине одређене посебним прописом, а трошкови смјештаја, превоза и осталих накнада запосленим у висини прописаној Правилником о примјени Закона о порезу на доходак
 - ј) трошкови амортизације на начин прописан чланом 23. овог закона,
 - к) оглашавање, односи са јавношћу и промотивни материјал у висини до 3% прихода оствареног у том пореском периоду,
 - л) трошкови репрезентације у висини до 3% прихода оствареног у том пореском периоду,
 - м) спонзорство у висини до 3% прихода оствареног у том пореском периоду у сврху подршке научних, културних, забавних и спортских активности које се обављају унутар Федерације,
 - н) донације у висини до 3% прихода оствареног у том пореском периоду дате у роби, предметима или новцу дозначеном на рачун, у културне, одгојно-образовне, научне, здравствене, хуманитарне, спортске и вјерске сврхе, удружењима и другим лицима која дјелатност обављају у складу са посебним прописима. Изузетно, донација изнад прописаног износа признаје се у цијелости, под условом да је дата на основу одлука надлежних органа о provedби и финансирању посебних програма и акција у циљу општег друштвеног интереса, али не и за редовну дјелатност примаоца донације (поклони),
 - о) расходи који су настали у вези са пословањем повезаних лица у складу са чланом 16. овог закона,
 - п) расходи настали на име природних непогода (поплаве, пожари, земљотреси...) у висини стварних трошкова који нису покривени осигурањем.
- (6) Пореско непризнати расходи сматрају се:
- а) плаћени порези на доходак,
 - б) новчане казне и затезне камате које су доспјеле због кршења било којег закона,
 - ц) расходи који нису настали у вези са стицањемдохотка,
 - д) расходи који су регистровани у пословним књигама, а за које не постоји вјеродостојна документација,

е) премије осигурања које плаћа послодавац за свог запосленика, изузев премија по основу колективног осигурања запослених,

ф) губитак од продаје или преноса било које имовине између повезаних лица,

г) издаци политичким партијама.

- (7) Улагање личне имовине у пословну имовину, осим улагања у сталну имовину, има третман расхода. Улагање имовине које није у новчаном облику, утврђује се на начин из члана 16. овог закона.

Члан 23.

(Амортизација)

- (1) Амортизација се може признати као расход за стална средства која су унесена у попис дуготрајне имовине примјеном пропорционалне методе амортизације.
- (2) Пореско признате стопе амортизације дуготрајне имовине износе:
- а) грађевински објекти - 5%,
 - б) путеви, комунални објекти, жељезница - 10%,
 - ц) опрема, возила, постројења - 15%,
 - д) опрема за водопривредне, водоводне и канализационе системе - 15%,
 - е) хардвер и софтвер и опрема за заштиту околиша - 33,3%,
 - ф) вишегодишњи засади - 15%,
 - г) основна стада - 40% и
 - х) нематеријална имовина - 20%.
- (3) Имовина која се амортизује, а чија је набавна вриједност мања од 1.000,00 КМ, може се одбити у цијелости у години набавке под условом да је имовина стављена у употребу.
- (4) Набавна вриједност рачунарског хардвера и софтвера може се одбити у цијелости у години набавке под условом да су исти стављени у употребу.
- (5) Амортизација се признаје само на средства која се користе на територији Федерације.

Члан 24.

(Камата)

- (1) Код дуга према повјериоцу са статусом повезаног лица или позајмице који обвезник узима од повјериоца са статусом повезаног лица, камата која се признаје у расходе не може бити већа од оне која би настала да је на тржишту било могуће задужити се, односно узети позајмицу у пореском периоду.
- (2) Код потраживања од дужника са статусом повезаног лица или позајмица који обвезник даје дужнику са статусом повезаног лица, камата која улази у приходе не може бити мања од оне која би се остварила да је на тржишту било могуће уговорити та потраживања, односно одобрити позајмицу у пореском периоду.
- (3) Разлика између тржишне камате и обрачунате камате између повезаних лица из ст. (1) и (2) овог члана улази у опорезиви доходак.

Члан 25.

(Заједничко пословање)

- (1) Ако више лица остварује доходак заједничким обављањем самосталног рада, свако од њих плаћа порез на доходак на дио који му припада од заједнички оствареног дохотка.

- (2) Доходак који оствари физичко лице заједничким обављањем самосталног рада утврђује се као јединствени доходак који се дијели сваком од учесника у доходу у омијеру који је утврђен међусобним уговором, а ако то није утврђено уговором, доходак се дијели на једнаке дијелове.
- (3) Дијелу дохотка или губитка који припада појединцу на основу заједнички оствареног дохотка утврђеног на основу става (2) овог члана, додају се и приходи које је свако од њих остварио за свој рад, као и друге накнаде, ако су као пословни расходи смањиле заједнички остварени доходак. Од дијела дохотка или губитка сваког лица утврђеног према ставу (2) овог члана одбијају се расходи који су настали поједином лицу, а који као пословни расходи нису утицали на смањење дохотка од заједничке дјелатности.
- (4) Лица која остварују заједнички доходак обавезна су именовати носиоца заједничке дјелатности који је одговоран за вођење пословних књига, плаћање пореских и других обавеза, подношење пријава и извршавање других прописаних обавеза које произлазе из заједничке дјелатности и заједничке имовине и имовинских права. Нерезидент као супредузетник не може бити именован за носиоца заједничке дјелатности. Уколико носилац заједничке дјелатности није именован, одредиће га надлежна организациона јединица Пореске управе.
- (5) Носилац заједничке дјелатности из става (4) овог члана обавезан је по истеку пореског периода у законом прописаном року поднијети пријаву о утврђеном доходу од заједничке дјелатности надлежној организационој јединици Пореске управе према свом пребивалишту, односно мјесту регистрације дјелатности.

Члан 26.

(Паушално опорезивање)

- (1) Самостални предузетник који, с обзиром на околности, није у стању да води пословне књиге, осим Књиге промета, или коме њихово вођење отежава обављање дјелатности, има право да поднесе захтјев да порез на доходак од прихода из самосталног рада плаћа на паушално утврђен доходак (у даљем тексту: паушално опорезивање).
- (2) Право на паушално опорезивање не може се признати самосталном предузетнику који је евидентиран као обвезник ПДВ-а у складу са законом којим се уређује ПДВ, а који обавља:
 - а) дјелатност из области: стручне, научне и техничке дјелатности;
 - б) дјелатност из области: трговине на мало, осим изван продавница, штандова и тржница, хотелијерство и угоститељство, финансијске дјелатности и дјелатности осигурања, пословање некретнинама;
 - ц) у чију дјелатност улажу и друга лица.
- (3) Дјелатности из става (2) овог члана одређују се у складу са прописима којима се уређује класификација дјелатности на територији Босне и Херцеговине.
- (4) Самосталном предузетнику се одобрава паушално опорезивање уколико није у супротности са ставом (2) овог члана ако испуњавају сљедеће критеријуме:
 - а) ако обавља обртничку дјелатност и дјелатности сродне обртничким, сам без запослених других лица и ако се обављање дјелатности заснива на вјештини, а не средствима за обављање дјелатности – кућна радиност;
 - б) ако обавља старе и традиционалне занате утврђене према пропису који уређује заштиту традиционалних и старих обрта и заната, сам или са највише два запослена;
 - ц) ако обавља превозничку дјелатност само са једним средством за превоз путника односно за превоз терета носивости до 8 тона;
 - д) ако обавља дјелатност пољопривреде према одредбама прописа о пољопривреди;
 - е) ако обавља дјелатност трговине на мало личним радом изван продавнице којим он стиче својство трговца појединца према одредбама прописа који уређују унутрашњу трговину;

ф) ако обавља туристичку дјелатност којим он стиче својство туристичког водича, пратиоца или аниматора према одредбама прописа о туризму.

Члан 27.

(Износи паушалног опорезивања)

- (1) Самостални предузетници из члана 26. став (4) овог закона којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, порез на доходак плаћају у износима прописаним Правилником о примјени закона о порезу на доходак.¹⁵
- (2) Порески обвезници којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, а осим готовинског промета, са правним лицима остварују безготовински промет, дужни су, поред паушалног мјесечног износа, плаћати и порез на доходак по **стопама из члана 12. тачка б) овог закона**¹⁶ од сваког појединачног износа промета са правним лицима наплаћеног безготовински.

Члан 28.

(Захтјев за паушално опорезивање)

- (1) Захтјев за паушално опорезивање подноси се надлежној организационој јединици Пореске управе до 31. октобра текуће године за наредну годину, односно у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа.
- (2) Пореска управа је дужна по захтјеву самосталног предузетника донијети рјешење о паушалном плаћању пореза на доходак у року од 60 дана од дана подношења захтјева. Ако Пореска управа не ријеша по захтјеву у предвиђеном року, сматра се да је захтјев за паушално опорезивање прихваћен.
- (3) Самостални предузетник коме је дато право на паушално опорезивање, овај начин опорезивања користи док се не утврди да су престали разлози за паушално опорезивање, односно да измијењени услови искључују право на паушално опорезивање.
- (4) У случају из става (3) овог члана, Пореска управа ће рјешењем наложити самосталном предузетнику вођење пословних књига од половине текуће године или од почетка наредне године.
- (5) Самосталном предузетнику престаје право на паушално опорезивање уколико постане обвезник ПДВ-а у складу са законом којим се уређује ПДВ, без утврђивања обавезе вођења пословних књига рјешењем Пореске управе, те је о истом дужан да обавијести Пореску управу. Пословне књиге дужан је да води најкасније од дана када постане обвезник ПДВ-а.

Члан 29.

(Обавеза вођења пословних књига и евиденција)

- (1) Самостални предузетник који утврђује доходак на начин из члана 20. став (1) овог закона, дужан је да води пословне књиге и да у њима исказује пословне промјене, те утврђује доходак на основу података из прописаних пословних књига и евиденција.
- (2) Пословне књиге и евиденције из става (1) овог члана укључују: Књигу прихода и расхода, Књигу промета, Пописну листу дуготрајне имовине и Евиденције о потраживањима и обавезама.
- (3) **Изнимно од става (2) овог члана, Књигу промета порески обвезници нису обавезни водити ако податке о дневном промету осигуравају у евиденцијама прописаним другим прописима.**¹⁷

¹⁵ Амандман III Владе ФБиХ из јануара 2023. године

¹⁶ Амандман IV Владе ФБиХ из септембра 2019. године

¹⁷ Амандман IV Владе ФБиХ из јануара 2023. године

- (4) Порески обвезник дужан је у пословним књигама и евиденцијама осигурати податке о оствареном дневном промету.
- (5) Пословне књиге и евиденције воде се по принципу благајне. Принцип благајне значи да се за пореског обвезника приход сматра стварни примитак у тренутку када је пореском обвезнику стављен на располагање и/или када је примљен у његову корист, а расходи се сматрају расходом када су плаћени.
- (6) Самостални предузетници којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, дужни су да воде Књигу промета у коју се уноси промет реализован продајом робе и услуга.
- (7) Облик и садржај пословних књига прописује федерални министар финансија Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.

Члан 30.

(Пословне књиге и евиденције)

- (1) Самостални предузетник је дужан да пословне књиге из члана 29. овог закона води ажурно и уредно, тако да оне осигуравају контролу исправности књижења, чувања и коришћења података, као и увид у хронологију пословних промјена.
- (2) Књижење сваке пословне промјене врши се на основу вјеродостојних књиговодствених исправа, које морају бити такве да показују насталу пословну промјену и садрже одговарајуће податке за књижење. Све пословне промјене уносе се свакодневно у пословне књиге, а књиговодствено стање у сваком моменту мора одговарати стварном стању.
- (3) Самостални предузетници дужни су пословне књиге и друге прописане евиденције држати у својим пословним просторијама или код овлаштеног лица за рачуноводствене послове, односно у стамбеним просторијама и мјестима гдје обављају дјелатност (у возилима, на пијачним тезгама и сл.) уколико немају пословну просторију.
- (4) **За сваку продају односно обављену услугу порески обвезник дужан је издати рачун.**¹⁸

Члан 31.

(Порески губитак)

- (1) Самостални предузетник може одбити порески губитак који се настао обављањем самосталне дјелатности у пореском периоду у којем је настао, и то само од дохотка по којем је и утврђен. Порески губитак који се не може одбити у пореском периоду у којем је настао, преноси се и надокнађује умањењем дохотка у наредним пореским периодима, с тим да се право на пренос, односно надокнаду тог губитка губи истеком пете године од године у којој је губитак настао.
- (2) У случају нерезидента који обавља самосталну дјелатност путем сталног мјеста пословања на територији Федерације, став (1) овог члана се примјењује тако што се узимају у обзир само опорезиви приходи и расходи који су предмет одбитка, а који се приписују том сталном мјесту пословања.
- (3) У случају да резидент Федерације у свом сталном мјесту пословања ван територије Федерације оствари губитак, тај губитак се не може одбити приликом утврђивања његовог опорезивог дохотка у Федерацији.

¹⁸ Амандман V Владе FBИХ из јануара 2023. године

Члан 32.

(Приходи од имовине)

- (1) Приходом од имовине сматра се приход остварен:
 - а) изнајмљивањем непокретне имовине,
 - б) отуђењем некретнина,
 - ц) изнајмљивањем покретне имовине.
- (2) Непокретном имовином из става (1) тачка а) овог члана сматра се земљиште, стамбене, пословне и друге зграде, станови, собе, кревети издати путницима и туристима, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови дијелови.
- (3) Приходи остварени давањем у закуп и продајом земљишта које се може користити у пољопривредне сврхе или за обављање послова из области пољопривреде и шумарства, а које се до сада није користило у ове сврхе, сматрају се приходом од имовине.
- (4) Отуђењем некретнина, у смислу става (1) тачка б) овог члана, сматра се продаја, замјена и други пренос некретнина уз накнаде. Отуђењем некретнина сматра се и пренос без накнаде (поклон, наслијеђе и сл.) уколико није на такав пренос плаћен порез на поклон (наслијеђе) или није ослобођен од плаћања пореза на поклон (наслијеђе) по прописима кантона.
- (5) Не сматра се приходом од имовине, приход остварен продајом некретнина које су до отуђења служиле за становање пореског обвезника, као ни доходак остварен отуђењем некретнина након пет година од дана стицања тих некретнина.
- (6) Покретном имовином из става (1) тачка ц) овог члана сматра се имовина која по својој природи може бити премјештена с једног мјеста на друго, без промјене њене бити.

Члан 33.

(Приходи од имовинских права)

- (1) Приход од имовинских права укључује приходе остварене отуђењем, односно продајом, уступањем, замјеном, наслеђењем, поклоном или другим преносом уз или без накнаде, ауторских права и других сродних права, права индустријског власништва, патената, лиценци, франшиза, хартија од вриједности и остале имовине која се састоји само од права.
- (2) Доходак од временски ограниченог уступања права који се односи на ауторска права, друга сродна права и права индустријског власништва, опорезује се као доходак од имовинских права само онда када се не ради о дохотку који се опорезује као доходак од самосталног рада.
- (3) Приходом од имовинских права посебно се сматра и приход остварен отуђењем, односно продајом, уступањем, замјеном, наслеђењем, поклоном или другим преносом, уз или без накнаде стварних права на непокретностима и учешћа у капиталу правних лица, дионица и осталих хартија од вриједности, укључујући и учешћа у инвестиционе фондове.
- (4) Изузетно ставу (1) овог члана, приход од ауторских права и других сродних права, представља приход од имовинских права под условом да се та права не остварују у оквиру прихода из чл. 17. и 19. овог закона.

Члан 34.

(Основица пореза на доходак од имовине и имовинских права)

- (1) Основица пореза на доходак од изнајмљивања покретне и непокретне имовине представља исплаћени приход умањен за расходе који износе 20% од прихода оствареног по том основу.

- (2) Основица пореза на доходак од имовине код отуђења некретнина представља разлику прихода из члана 32. став (1) тачка б) овог закона и расхода који су настали прибављањем те непокретне имовине и то на основу вјеродостојне документације о набавци и плаћању исте. Код отуђења непокретне имовине коју је обвезник сам изградио, основицу пореза на доходак чине разлика између продајне и набавне цијене. Набавну цијену чине трошкови изградње које обвезник документује као стварно плаћене, односно у крајњем случају њена грађевинска вриједност.
- (3) Основица пореза на доходак од имовинских права представља разлику између прихода из члана 33. овог закона и расхода из члана 37. овог закона који су настали у пореском периоду. Изузетно, основица пореза на доходак од права, учешћа и хартија од вриједности чини капитални добитак утврђен у складу са чл. 35. и 36. овог закона.
- (4) Заједнички доходак од имовине и имовинских права утврђује се као јединствени доходак који се дијели сваком од учесника у дохотку у омјеру који је утврђен међусобним уговором, а ако то није утврђено уговором, доходак се дијели на једнаке дијелове.

Члан 35.

(Капитални добитак и губитак)

- (1) Капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цијене права, учешћа и хартија од вриједности и њихове набавне цијене, односно цијене остварене преносом:
 - а) стварних права над непокретном имовином;
 - б) ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријског власништва;
 - ц) учешћа у капиталу правних лица, дионица и осталих хартија од вриједности, укључујући и инвестиционе фондове.
- (2) Капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона, не сматра се разлика настала преносом права, учешћа или хартија од вриједности, када су стечени насљеђем или поклоном, а на које је плаћен порез на поклон или наслијеђе или ослобођен од пореза на поклон или наслијеђе по прописима кантона.
- (3) У сврху утврђивања капиталног добитка, у смислу овог закона, продајном цијеном се сматра уговорена цијена, односно тржишна цијена коју утврђује надлежни орган ако оцијени да је уговорена цијена нижа од тржишне. Код уговорене, односно тржишне цијене узима се цијена без ПДВ-а.
- (4) Код преноса имовине и имовинских права путем размјене за другу имовину и имовинско право, продајном цијеном се сматра тржишна цијена имовине и имовинских права које се даје у размјену.
- (5) Продајном цијеном инвестиционих учешћа сматра се откупна цијена инвестиционог учешћа која се састоји од нето вриједности имовине друштва по инвестиционом учешћу на дан подношења захтјева члана фонда за откуп инвестиционих учешћа, увећана за накнаду за куповину уколико је друштво за управљање наплаћује, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове.

Члан 36.

(Утврђивање капиталног добитка)

- (1) У сврху утврђивања капиталног добитка, у смислу овог закона, набавном цијеном права, учешћа или хартија од вриједности, сматра се цијена по којој је порески обвезник стекао право, учешће или хартију од вриједности.
- (2) Код хартија од вриједности које су стечене куповином, а којима се тргује на регулисаном тржишту капитала у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, набавном цијеном сматра се цијена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини,

најнижа забиљежена цијена по којој се трговало у периоду од годину дана од дана који претходи продаји те хартије од вриједности.

- (3) Код хартија од вриједности и учешћа који су стечени куповином, а којима се не тргује на регулисаном тржишту капитала у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, набавном цијеном сматра се цијена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, њена номинална вриједност, а ако је ријеч о учешћима или дионицама без номиналне вриједности, сразмјерни дио нето имовине друштва у моменту стицања.
- (4) Ако је право, учешће или хартију од вриједности обвезник стекао поклоном или наслеђем, набавном цијеном сматра се цијена по којој је поклонодавац, односно оставилац стекао то право, учешће или хартију од вриједности, а ако не може да се утврди та цијена онда њихова тржишна вриједност у моменту стицања од стране поклонодавца, односно оставиоца.

Члан 37.

(Порески расходи)

- (1) Расходи који се признају при обрачуноу дохотка од имовинских права јесу стварни трошкови које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода или процентуално признати расходи.
- (2) Стварни трошкови из става (1) овог члана јесу трошкови који се плаћају за услуге одговарајућој ауторској агенцији, организацији за заштиту музичког ауторског права и привредним друштвима и другим правним лицима овлаштеним за продају и наплату прихода од ауторских дјела, које обвезник документује као стварно плаћене.
- (3) Пореском обвезнику - власнику права индустријског власништва, посебно се признају сљедећи расходи при утврђивању дохотка и то:
 - а) таксе и трошкови који се плаћају за заштиту патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, према документацији надлежног органа за њихову заштиту;
 - б) трошкови израде нацрта и техничког описа патената, жигова, модела, узорака и техничких унапређења, који су били саставни дио пријаве којом се од надлежног органа тражи њихова заштита, према потврди стручног лица које је израдило те нацрте и техничке описе и уз мишљење о реалности ових трошкова које издаје одговарајућа струковна организација проналазача;
 - ц) трошкови за израду прототипа, потребног да би се патент, жиг, модел, узорак или техничко унапређење провјерили, под условом да су пријављени, односно заштићени. Ако је прототип израђен у привредном друштву, односно правном лицу, потврду о трошковима израде издаје израђивач. Ако је прототип израдио проналазач у властитој режији, признају се стварни трошкови које је имао, а мишљење о реалности трошкова издаје одговарајућа струковна организација проналазача.
- (4) Пореском обвезнику - аутору, односно носиоцу сродног права признају се расходи у складу са чланом 9. тачка д) овог закона и то највише до 30% оствареног прихода.
- (5) Расходи који се могу одбити од прихода остварених од временски ограниченог уступања имовинских права износе 30% од прихода оствареног по том основу.
- (6) Губици од отуђења имовине и имовинских права могу се одбити само од дохотка од отуђења имовине и имовинских права који је остварен у истом пореском периоду.

Члан 38.

(Процјена дохотка)

Ако приход из чл. 32. и 33. овога закона, није пријављен или није пријављен у тржишном износу, доходак ће утврдити Пореска управа према тржишним цијенама у мјесту у којему се имовина налази, мјесту у којему се имовинско право даје на коришћење односно у мјесту у којему се имовинско право отуђује, на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.

Одјељак Д. Доходак од улагања капитала

Члан 39.

(Приход од улагања капитала)

- (1) Приходом од улагања капитала сматрају се:
 - а) приходи по основу камата **или њеног функционалног еквивалента**¹⁹;
 - б) приходи по основу дивиденде или учешћа у добити;
 - ц) приходи по основу хартија од вриједности;
 - д) приходи остварени од исплаћеног капитала од добровољног допунског осигурања (животног, пензијског) уштеђеног од премија на које кориснику осигурања нису обрачунати и плаћени обавезни доприноси и порез на доходак.
- (2) Каматама из става (1) тачка а) овога члана сматрају се:
 - а) **камата**²⁰ по хартијама од вриједности,
 - б) камата по основу датих зајмова,
 - ц) камата као расподјеле прихода инвестиционог фонда, ако се не опорезују као учешће у добити на основу подјеле добити или прихода инвестиционог фонда.
- (3) Приходом из става (1) тачка б) овога члана сматра се свака расподјела добити привредних друштава у било којем облику, а посебно:
 - а) приходи по основу дионица или учешћа у добити привредних друштава које остварују путем преноса, додјеле или куповине властитих дионица или учешћа, а који се не сматрају приходом од несамосталног рада у складу са одредбама овог закона;
 - б) изузимање имовине и коришћење услуга привредних друштава за њихове приватне потребе (скривене исплате добити) извршени током пореског периода на терет добити текућег периода.
- (4) Приходом из става (1) тачка ц) овога члана сматра се сваки принос који се остварује држањем хартије од вриједности и изведеница хартија од вриједности.
- (5) Код утврђивања дохотка од улагања капитала расходи се не могу одбити.
- (6) Заједнички доходак од улагања капитала утврђује се као јединствени доходак који се дијели сваком од учесника у дохотку у омјеру који је утврђен међусобним уговором, а ако то није утврђено уговором, доходак се дијели на једнаке дијелове.

Одјељак Е. Доходак од наградних игара и игара на срећу

Члан 40.

(Приход од наградних игара и игара на срећу)

- (1) Приходом од наградних игара и игара на срећу сматрају се:
 - а) приходи од наградних игара,
 - б) приходи од игара на срећу.
- (2) Приход од наградних игара представља вриједност сваке појединачне награде или добитка оствареног учешћем у наградној игри коју организује правно лице у пропагандне сврхе, а

¹⁹ Амандман V Владе ФБиХ из септембра 2019. године

²⁰ Амандман V Владе ФБиХ из септембра 2019. године

добитнику је исплаћен односно дат у новцу, производу, услузи, праву, а појединачна вриједност добитка прелази износ од 100,00 КМ.

- (3) Приход од игара на срећу представља вриједност сваког појединачног добитка оствареног учешћем играча у играма на срећу који организују приређивачи игара на срећу.

Члан 41.

(Основица пореза на доходак од наградних игара и игара на срећу)

- (1) Основицу за обрачун пореза на доходак од игара на срећу чини разлика између оствареног прихода (добитка) умањена за износ расхода (улога или уплате) играча за учешће у игри. Уколико су добици остварени у стварима, правима или услугама, приход се исказује у складу са чланом 7. став (2) овог закона.
- (2) Код утврђивања дохотка од наградних игара расходи се не могу одбити.

Одјељак Ф. Остали доходак

Члан 42.

(Остали приходи)

- (1) Осталим приходима из члана 7. тачка ф) овог закона, осим прихода из члана 8. овог закона сматрају се:
 - а) приходи спортиста и спортских стручњака,
 - б) приходи од повремених слободних активности и
 - ц) други приходи.
- (2) Приходи спортиста и спортских стручњака из става (1) тачка а) овог члана сматрају се приходи које остваре професионални спортисти, спортисти аматери, спортски стручњаци и стручњаци у спорту од спортске организације, односно организације за обављање спортске дјелатности, спортских друштава и савеза, која немају карактер прихода од несамосталног и самосталног рада у смислу овог закона.
- (3) Приходима из става (2) овог члана сматрају се нарочито примања по основу:
 - а) накнаде на име закључења уговора (трансфер и др.);
 - б) накнаде за коришћење лика спортисте које немају карактеристику ауторског права;
 - ц) новчане помоћи ²¹спортистима са посебним заслугама;
 - д) стипендије ²²спортистима за спортско усавршавање;
 - е) новчане и друге награде;
 - ф) накнаде и награде за рад спортским стручњацима, односно стручњацима у спорту (тренери, судије, делегати и др.).

Члан 43.

(Приходи од повремених слободних активности)

- (1) Приходом од повремених слободних активности из члана 42. става (1) тачка б) овог закона сматрају се сви приходи које физичко лице оствари радом, без заснивања радног односа са послодавцем, а којим се бави као слободним активностима с циљем остварења дохотка, а да није самостални предузетник.

²¹ Амандман VI Владе ФБиХ из септембра 2019. године

²² Амандман VI Владе ФБиХ из септембра 2019. године

- (2) Слободним активностима у смислу става (1) овог члана, сматра се независна научна, умјетничка, књижевна, консултантска, истраживачка, креативна, наставна или образовна активност, укључујући активности ревизора, савјетника, новинара, рачуновођа, инжењера, архитеката, геодета, преводилаца, дизајнера, програмера, организатора, судских вјештака, актуара, овлашћених процјењивача, трговачких путника, аквизитера, активност чланова скупштина, надзорних одбора, управних одбора, одбора за ревизију, стечајних управитеља, делегата и друге сличне активности.
- (3) Физичко лице које обавља активности односно дјелатности из става (2) овог члана, сматра се појединац који пружа професионалне услуге, уз услов да води активности повремено самостално на основу свог знања и стручности, те да за исте није потребно одобрење надлежног органа.
- (4) Примања нерезидента, по основу активности из става (2) овог члана, сматрају се приходом од повремених слободних активности, уколико нерезидент нема стално мјесто пословања на територији Федерације.

Члан 44.

(Други приходи)

- (1) Другим приходима у смислу члана 42. став (1) тачка ц) овог закона сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а који нису опорезиви по другом основу у складу са овим законом, а нарочито:
 - а) приходи по основу заступања било које врсте;
 - б) приходи по основу уговора закључених преко омладинске или студентске задруге са лицем до навршених 26 година живота ако је на школовању у установама средњег, вишег или високог образовања;
 - ц) приходи по основу накнада у вези са извршавањем послова одбране, цивилне заштите и заштите од елементарних непогода у висини и условима који пропише министар;
 - д) приходи по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, узгајања и продаје печурака, узгоја и продаје пчелињег роја (пчела), узгоја и продаје пужева, односно по основу продаје других добара остварених обављањем привремених или повремених послова;
 - е) приходи остварени по основу добровољне сарадње у хуманитарне, здравствене, одгојно-образовне, културне, спортске, научно-истраживачке, вјерске и друге сврхе, односно сарадње у синдикалним организацијама, коморама, политичким партијама, савезима и удружењима, невладиним и у другим непрофитним организацијама, при чему не остварују било коју другу накнаду по основу те сарадње према условима које пропише министар;
 - ф) приходи исплаћени изнад прописаних износа из члана 8. став (2) овог закона, а да нису приходи из члана 7. став (1) тач. а), б), ц) и д) овог закона или нису наведени у члану 8. став (2) овог закона.
 - г) приходи који нису наведени у члану 8. став (1) овог закона.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана опорезивим приходом не сматра се отписано потраживање од физичког лица – клијента банке када банка отпише то потраживање.
- (3) Примања нерезидента по основу активности из става (1) овог члана сматрају се осталим другим приходом уколико их је нерезидент остварио на територији Федерације.

Члан 45.

(Основица пореза на доходак од осталог дохотка)

- (1) **Основица пореза на доходак од повремених слободних активности представља остварени приход умањен за расходе који износе 30% од прихода оствареног по том основу.**²³
- (2) Код утврђивања осталог дохотка по основу прихода из члана 42. става (1) тач. а) и ц) овог закона, расходи се не могу одбити.
- (3) Заједнички остали доходак утврђује се као јединствени доходак који се дијели сваком од учесника у дохотку у омјеру који је утврђен међусобним уговором, а ако то није утврђено уговором, доходак се дијели на једнаке дијелове.

V. ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА, ПРИЈАВЕ И НАПЛАТЕ ПОРЕЗА

Одјељак А. Утврђивање пореза на доходак

Члан 46.

(Утврђивање аконтације пореза на доходак од несамосталног рада)

- (1) Аконтација пореза на доходак од несамосталног рада обрачунава се и обуставља при свакој исплати плате и/или опорезиве накнаде плате према прописима који се примјењују на дан исплате, а уплаћује се истог дана или првог дана по извршеној исплати плате и/или опорезиве накнаде.
- (2) Обрачун, обуставу и уплату аконтације пореза на доходак од несамосталног рада врши порески агент, а обвезник пореза на доходак је запосленик односно прималац дохотка.
- (3) Аконтација пореза на доходак од несамосталног рада обрачунава се мјесечно на основицу пореза на доходак коју чине сви опорезиви приходи од несамосталног рада које је запосленик односно прималац дохотка остварио код тог послодавца односно исплатиоца у том мјесецу умањени за плаћене расходе из члана 9. тачка а) овог закона и лични одбитак из члана 48. овог закона примјеном **стопе из члана 12. тачка б)**²⁴ овог закона.
- (4) Стране организације које не уживају дипломатски имунитет у Федерацији и запосленици у тим организацијама које имају сједиште, односно пребивалиште у Федерацији, дужни су при исплати дохотка од несамосталног рада запосленим лицима обрачунати порез на доходак у складу са ст. (1) до (3) овог члана и уплатити га на прописан рачун у року од пет дана од дана када је примио доходак.
- (5) Порески обвезник који је запослен у дипломатском или конзуларном представништву друге државе, у међународној организацији или у представништву или организацији која на територији Федерације има дипломатски имунитет, а када је обвезник пореза према овом закону, дужан је сам обрачунати аконтацију пореза од несамосталног рада у складу са ст. (1) до (3) овог члана и уплатити је на прописани рачун у року од пет дана од дана када је примио доходак.
- (6) Порески обвезник – резидент Федерације који доходак од несамосталног рада остварује непосредно из иностранства дужан је на тај доходак сам обрачунати аконтацију пореза од несамосталне дјелатности на начин из ст. (1) до (3) овог члана и уплатити је на прописан рачун у року од пет дана од дана када је примио доходак.

²³ Амандман I Клуба заступника Наше странке из новембра 2020. године

²⁴ Амандман VII Владе ФБиХ из септембра 2019. године

Члан 47.

(Утврђивање аконтације пореза на доходак од самосталног рада)

- (1) Аконтација пореза на доходак од самосталног рада утврђује се у висини годишњег износа, а на основу дохотка од самосталног рада који је утврђен за посљедњи порески период, а плаћа се мјесечно у висини од 1/12 годишњег износа аконтације.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, аконтација пореза на доходак од самосталног рада код паушалног опорезивања утврђује се примјеном одредаба чл. 26. и 27. овог закона.
- (3) Аконтација пореза на доходак од самосталног рада из ст. (1) и (2) овог члана плаћа се мјесечно и то до 15. у текућем мјесецу за претходни мјесец, **примјеном стопе из члана 12. тачка б) овог закона.**²⁵
- (4) Порески обвезник који први пут почиње са обављањем самосталне дјелатности није дужан поднијети пријаву за плаћање аконтације пореза на доходак за прву годину пословања.
- (5) Порески обвезник може измијенити висину мјесечне аконтације из става (1) овог члана на основу валидне документације којом доказује разлоге смањења, односно повећања пријављеног износа мјесечне аконтације пореза на доходак. Захтјев се упућује надлежној организационој јединици Пореске управе.
- (6) Пореска управа може на основу обављене контроле или надзора, као и података из обрађених годишњих пореских пријава, или других података о пословању пореског обвезника, са којима располаже, утврдити нови износ мјесечне аконтације.

Члан 48.

(Лични одбитак)

- (1) Пореским обвезницима из члана 3. став (1) и став (2) тачка а) овог закона укупан износ оствареног дохотка умањује се за годишњи лични одбитак у висини **од 12.000,00 КМ**²⁶ за порески период за који постоји обавеза плаћања пореза на начин прописан овим чланом. Уколико је порески период краћи од календарске године, лични одбитак се рачуна сразмјерно за сваки мјесец у којем је остварен доходак.
- (2) Порески обвезници из члана 3. став (1) и став (2) тачка а) овог закона могу одбити лични одбитак од остварених прихода од несамосталног и самосталног рада.
- (3) Порески обвезник користи лични одбитак за период за који постоји обавеза плаћања пореза. Период се заокружује у корист пореског обвезника за пуне мјесеце, а неискоришћени одбици не могу се преносити у наредни период.
- (4) Одредбе о личном одбитку из става (1) овог члана примјењују се за лице које ради са пуним радним временом.
- (5) За лице које ради са непуним радним временом, умањење из става (4) овог члана је сразмјерно радном времену тог лица у односу на пуно радно вријеме.
- (6) Уколико лице остварује пуно радно вријеме код два или више послодаваца, сваки послодавац сразмјерно радном времену врши умањење личног одбитка с тим да исти не може прећи лични одбитак учињен са пуним радним временом.
- (7) Уколико лице остварује непуно радно вријеме код два или више послодаваца, сваки послодавац врши умањење сразмјерно радном времену код послодавца у односу на пуно радно вријеме, с тим што збир умањења мора бити мањи од личног одбитка у односу на пуно радно вријеме.

²⁵ Амандман VIII Владе ФБиХ из септембра 2019. године

²⁶ Амандман IX Владе ФБиХ из септембра 2019. године

²⁷ Амандман VI Владе ФБиХ из јануара 2023. године

Члан 49.

(Паушално утврђивање пореза на доходак)

- (1) Самостални предузетник који је стекао право паушалног опорезивања у складу са чл. 26. и 27. овог закона, плаћа порез на доходак на начин прописан овим законом.
- (2) Самосталном предузетнику који је стекао право паушалног опорезивања, Пореска управа може утврдити аконтативно плаћање пореза на начин из члана 47. став (1) овог закона, уколико на основу обављене контроле или надзора, као и података из обрађених годишњих пореских пријава, оствареног промета или других података о пословању пореског обвезника са којима располаже, утврди да не испуњава услове из чл. 26. и 27. овог закона.
- (3) У случају из става (2) овог члана порески обвезник дужан је прећи на утврђивање дохотка од самосталног рада на начин прописан одредбама члана 29. став (1) овог закона.

Члан 50.

(Утврђивање пореза на доходак од имовине и имовинских права)

- (1) Порез на доходак од имовине који се према члану 32. овог закона остварује изнајмљивањем покретне или непокретне имовине, обрачунава се и плаћа при свакој исплати односно наплати најамнине односно накнаде.²⁸
- (2) Порез на доходак од имовине који се према члану 32. овог закона остварује отуђењем некретнина, обрачунава се и плаћа при свакој продаји односно наплати.
- (3) Порез на доходак од уступања имовинских права обрачунава се и обуставља при свакој исплати/давању дохотка, а уплаћује се истог дана или првог наредног радног дана по извршеној исплати/давању.
- (4) Обрачун, обуставу и уплату пореза на доходак од изнајмљивања покретне или непокретне имовине или отуђења имовине врши прималац дохотка.
- (5) Обрачун, обуставу и уплату пореза на доходак од уступања имовинских права, врши исплатилац дохотка и/или прималац дохотка, а обвезник пореза на доходак је физичко лице прималац дохотка.
- (6) Порез на доходак из ст. (1) до (5²⁹) овог члана, који се остварује, обрачунава се на основице дохотка из члана 34. овог закона примјеном **стопе из члана 12. тачка б)**³⁰ овог закона.
- (7) Порески обвезник – резидент Федерације који је доходак од имовине и имовинских права остварио непосредно из иностранства дужан је на тај доходак сам обрачунати порез на начин из ст. (1) до (6³¹) овог члана и уплатити га у року од пет дана од дана када је примио доходак.

Члан 51.

(Утврђивање пореза на доходак од улагања капитала)

- (1) Порез на доходак од улагања капитала обрачунава се и плаћа при сваком плаћању или наплати прихода из члана 39. овог закона.
- (2) Обрачун, обуставу и уплату пореза на доходак од улагања капитала врши исплатилац дохотка и/или прималац дохотка, а обвезник пореза на доходак је физичко лице прималац дохотка. Обустављени и уплаћени порез на доходак од улагања капитала сматра се коначном пореском обавезом.

²⁸ Амандман VII Владе ФБИХ из јануара 2023.године

²⁹ Амандман VII Владе ФБИХ из јануара 2023.године

³⁰ Амандман X Владе ФБИХ из септембра 2019. године

³¹ Амандман VII Владе ФБИХ из јануара 2023.године

- (3) Порез на доходак из ст. (1) и (2) овог члана обрачунава се примјеном стопе³² из члана 12. тачка а) овог закона.
- (4) Порески обвезник – резидент Федерације који је доходак од улагања капитала остварио непосредно из иностранства дужан је на тај доходак сам обрачунати порез на начин из ст. (1) до (3) овог члана и уплатити га у року од пет дана од дана када је примио доходак.

Члан 52.

(Утврђивање пореза на доходак од наградних игара и игара на срећу)

- (1) Порез на доходак од наградних игара и игара на срећу обрачунава се и плаћа при свакој исплати/давању добитка из члана 40. овог закона.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, уколико је износ појединачног добитка од игара на срећу 100,00 КМ или мањи, обрачун и плаћање пореза на доходак се врши мјесечно и то до 10-ог у текућем мјесецу за претходни мјесец, на начин и под условима прописани Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.
- (3) Обрачун, обуставу и уплату пореза на доходак од наградних игара и игара на срећу врши исплатилац/давалац добитка и/или прималац добитка, а обвезник пореза на доходак је физичко лице прималац добитка. Обустављени и уплаћени порез на доходак од наградних игара и игара на срећу сматра се коначном пореском обавезом.
- (4) Порез на доходак из ст. (1) и (2) овог члана обрачунава се примјеном стопа из члана 12. тачка б)³³ овог закона.
- (5) Порески обвезник – резидент Федерације који је добитак остварио непосредно из иностранства дужан је на тај добитак сам обрачунати порез на начин из ст. (1) до (4) овог члана и уплатити га у року од пет дана од дана када је примио добитак.

Члан 53.

(Утврђивање пореза на остали доходак)

- (1) Порез на остали доходак обрачунава се и плаћа при сваком плаћању или наплати прихода из члана 42. овог закона.
- (2) Обрачун, обуставу и уплату пореза на остали доходак врши исплатилац дохотка и/или прималац дохотка, а обвезник пореза на доходак је физичко лице прималац дохотка.
- (3) Порез на доходак из ст. (1) и (2) овог члана обрачунава се примјеном стопа из члана 12. тачка б)³⁴ овог закона.
- (4) Порески обвезник – резидент Федерације који је остали доходак остварио непосредно из иностранства дужан је на тај доходак сам обрачунати порез на начин из ст. (1) до (3) овог члана и уплатити га у року од пет дана од дана када је примио доходак.

Члан 54.

(Утврђивање пореза на доходак од нерезидента)

- (1) Код обрачуна пореза на доходак по одбитку на приходе нерезидента који су опорезиви према одредбама овог закона, исплатилац прихода примјењује одредбе уговора о избјегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Босна и Херцеговина закључила уговор о избјегавању двоструког опорезивања и да је он крајњи корисник прихода.

³² Амандман XI Владе ФБиХ из септембра 2019. године

³³ Амандман XII Владе ФБиХ из септембра 2019. године

³⁴ Амандман XIII Владе ФБиХ из септембра 2019. године

- (2) Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избјегавању двоструког опорезивања у смислу става (1) овог члана, нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом о резидентности не старијом од годину дана и изјавом да је крајњи корисник.
- (3) Уколико се примјењује нижа пореска стопа од стопа из члана 12. овог закона, исплатилац је дужан, уз прописани образац, доставити Пореској управи Потврду о резидентности примаоца прихода коју је издао надлежни орган државе примаоца, не старију од годину дана и Изјаву нерезидента да је он прималац прихода и стварни власник, односно крајњи корисник тог прихода.
- (4) Уколико се порез по одбитку уредно и благовремено не обустави и/или не плати, исплатилац прихода је дужан платити порез по одбитку који дугује нерезидент као да је то његова пореска обавеза.
- (5) Уколико је уговором о избјегавању двоструког опорезивања прописано опорезивање у држави нерезидента, исплатилац прихода је дужан посједовати у својој евиденцији документе из става (3) овог члана.

Одјељак Б. Пријава и уплата пореза на доходак

Члан 55.

(Пријава пореза на доходак од самосталног рада)

- (1) Пријаву по одбитку³⁵ пореза на доходак од самосталног рада врши порески агент приликом исплате/давања дохотка, а најмање једном мјесечно³⁷.
- (2) Пријаве из става (1) овог члана садрже евиденције о исплатама/давањима за сваког пореског обвезника посебно, са подацима о обрачунатом и уплаћеном порезу на доходак.
- (3) Порески агент је дужан пријаву из става (1) овог члана до краја мјесеца за претходни мјесец, односно до краја фебруара текуће за претходну годину, доставити Пореској управи према мјесту свог сједишта.
- (4) Порески агент је дужан водити евиденције о исплатама по основу самосталног рада за сваког пореског обвезника посебно, са подацима о обрачунатим и уплаћеним доприносима и порезу на доходак. До краја фебруара текуће године, свом запосленику односно другом физичком лицу, порески агент је дужан издати потврду о укупним исплатама и другим примањима, као и подацима о извршеним умањењима у претходном пореском периоду.^{38,39}
- (5) Порески агенти дужни су Пореској управи пријаву из става (1) овог члана достављати електронским путем.

Члан 56.

(Пријава пореза на доходак од самосталног рада)

- (1) Порески обвезник односно самостални предузетник је дужан након истека пореског периода, односно до 31. марта текуће године за претходну годину поднијети Годишњу пријаву пореза на доходак из члана 61. овог закона и порески биланс Пореској управи⁴⁰.
- (2) Пријаву пореза на доходак и порески биланс дужан је поднијети и нерезидент који има стално мјесто пословања на територији Федерације на начин прописан ставом (1) овог члана.

³⁵ Амандман VIII Владе ФБИХ из јануара 2023. године

³⁶ Амандман IX Владе ФБИХ из јануара 2023. године

³⁷ Амандман IX Владе ФБИХ из јануара 2023. године

³⁸ Амандман XIV Владе ФБИХ из септембра 2019. године

³⁹ Амандман II Владе ФБИХ из марта 2022. године

⁴⁰ Амандман X Владе ФБИХ из јануара 2023. године

ц) код дохотка од игара на срећу чија је појединачна вриједност мања од 100,00 КМ, према мјесту уплате.

Одјељак Ц. Годишња пријава пореза на доходак

Члан 60.

(Обвезник годишње пријаве пореза на доходак)

- (1) Порез на доходак, за који је прописана обавеза подношења Годишње пријаве пореза на доходак, порески обвезник обрачунава по истеку пореског периода.
- (2) Порески обвезник није дужан поднијети Годишњу пријаву пореза на доходак ако су кумулативно испуњени сљедећи услови:
 - а) у пореском периоду остварен је доходак од несамоствалног рада само код једног пореског агента,
 - б) у једном пореском периоду није остварио дохотке из више извора,
 - ц) ако је порески агент на све дохотке које му је исплатио у том пореском периоду обрачунао, обуставио и уплатио порез на доходак.
- (3) Порески обвезник дужан је сачинити Годишњу пријаву пореза на доходак, осим обвезника из става (2) овог члана, уколико остварује:
 - а) доходак из више извора прихода утврђених у члану 7. овог закона,
 - б) доходак на основу несамоствалног рада остварен код два или више послодаваца односно исплатиоца,
 - ц) доходак директно из иностранства (без посредовања резидентног послодавца),
 - д) доходак **остварен**⁴³ из Републике Српске или Брчко Дистрикта,
 - е) доходак за који је, према овом закону, прописана обавеза подношења Годишње пријаве пореза на доходак или када Пореска управа затражи од пореског обвезника да накнадно плати порез на основу прихода из члана 7. овог закона.
- (4) Резиденту који доходак оствари у иностранству или у Републици Српској или Брчко Дистрикту, порез на доходак утврдиће се на основу одредби овог закона уз признавање плаћеног пореза по одбитку и/или аконтација пореза на доходак плаћених у иностранству или у Републици Српској или Брчко Дистрикту у складу са чланом 14. став (4) овог закона.
- (5) Код утврђивања пореза на доходак у једном пореском периоду, а у циљу избјегавања двоструког опорезивања, предност пред одредбама овог закона имају одредбе ратифицираних међународних уговора или споразума (конвенција) о избјегавању двоструког опорезивања.

Члан 61.

(Годишња пријава пореза на доходак)

- (1) Порески обвезник који има обавезу подношења Годишње пријаве пореза на доходак дужан је након истека пореског периода, односно до 31. марта текуће године за протеклу годину исту доставити Пореској управи⁴⁴.
- (2) Годишња пријава пореза на доходак садржи податке о пореском обвезнику, дохотку и обрачунатом и уплаћеном порезу на доходак.

⁴³ Амандман III Владе ФБИХ из марта 2022. године

⁴⁴ Амандман XII Владе ФБИХ из јануара 2023. године

- (3) Облик и садржај Годишње пријаве пореза на доходак из става (2) овог члана прописује федерални министар финансија Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.
- (4) Пореска управа има овлаштење да процијени доходак пореског обвезника и утврди његову пореску обавезу, односно поднесе пореску пријаву у име пореског обвезника у случају када порески обвезник сам то није учинио у законом прописаном року.
- (5) Самостални предузетник и носилац заједничке дјелатности, сходно члану 25. став (5) овог закона, дужан је по истеку пореског периода до 31. марта текуће године за протеклу годину Пореској управи, поред Годишње пријаве пореза на доходак поднијети и порески биланс о утврђеном доходу.

Члан 62.

(Утврђивање годишњег пореза на доходак)

- (1) Порески обвезник којем је прописана обавеза подношења Годишње пријаве пореза на доходак, утврђује годишњи износ пореза на доходак по истеку пореског периода, примјеном **стопе из члана 12. тачка б)**⁴⁵ овог закона, **изузев коначне пореске обавезе.**⁴⁶
- (2) Пореском обвезнику умањиће се годишња обавеза пореза на доходак за 10% личног одбитка из члана 48. овог закона на име уплата у добровољни пензијски фонд које изврши у пореском периоду. Услове и начин умањења годишње обавезе пореза на доходак прописује се Правилником о примјени Закона о порезу на доходак.
- (3) Послодавац и исплатилац дохотка од несамосталног рада обавезан је за све запосленике и друга физичка лица који су код њега остваривали доходак у цијелом пореском периоду извршити годишњи обрачун пореза на доходак од несамосталног рада.
- (4) На начин из става (3) овог члана обавезан је поступити и порески агент ако је запосленик и друго физичко лице остварило приходе у току пореског периода а користило право на породилски или родитељски допуст, боловање изнад 42 дана или други допуст за који се према посебним прописима исплаћује накнада или плаћа на терет средстава обавезних осигурања.⁴⁷
- (5) Порески обвезници који су дужни поднијети Годишњу пријаву пореза на доходак, а исту не поднесу или ако су подаци из пријаве нетачни или непотпуни, порез на доходак утврђује се процјеном на начин прописан Правилником о примјени Закона о порезу на доходак. Ако порески обвезник у Годишњој пријави пореза на доходак није исказао доходак за који Пореска управа није имала сазнања, а који је био обавезан исказати у складу са овим законом, Пореска управа ће по службеној дужности без временског ограничења покренути обнову поступка, на основу нових сазнања и утврдити доходак који је порески обвезник био обавезан исказати.
- (6) Пореском обвезнику који оствари доходак из иностранства, односно ван Федерације, порез на доходак утврдиће се на основу одредби овог закона и члана 14. овог закона уз признавање плаћеног пореза на доходак у иностранству односно ван Федерације.
- (7) Годишњи износ пореза на доходак се умањује за износ плаћене аконтације пореза на доходак из овог закона те утврђује разлика за уплату или поврат пореза. Годишња пријава дохотка сматра се коначном пореском обавезом.

⁴⁵ Амандман XV Владе ФБиХ из септембра 2019. године

⁴⁶ Амандман IV Владе ФБиХ из марта 2022. године

⁴⁷ Амандман IV Владе ФБиХ из марта 2022. године

Члан 63.

(Уплата годишњег пореза на доходак)

- (1) Порески обвезник дужан је у року прописаном за подношење пореске пријаве у цијелости измирити обавезе на основу пореза на доходак за претходни порески период, а најкасније у року од пет дана од подношења Годишње пријаве пореза на доходак.
- (2) Уплате аконтација пореза на доходак које су извршене у име пореског обвезника или их је сам порески обвезник уплатио у току године, умањују износ годишњег пореза на доходак исказаног у пријави.
- (3) Уколико је порески обвезник у току једног пореског периода на име аконтације пореза на доходак уплатио износ који је већи од износа годишњег пореза исказаног у пријави, више уплаћени износ Пореска управа усмјериће за плаћање доспјелог пореза по другим основама. Уколико износ преплате прелази износ дуговања на основу доспјелих плаћања пореских обавеза, обвезник се може изјаснити да ли преплаћеним износом жели измирити будуће обавезе или жели да се изврши поврат преплаћеног износа. Поврат преплаћеног износа извршиће се у року од 90 радних дана од дана истека рока за подношење пријаве.
- (4) Право на поврат претплаћеног пореза на доходак утврђује Пореска управа доношењем рјешења о поврату пореза, а поврат износа утврђеног овим рјешењем, на текући рачун пореског обвезника, у року из става (3) овог члана, врши кантонално министарство финансија на чијем подручју се налази пребивалиште пореског обвезника.

Члан 64.

(Начин опорезивања)

- (1) Порез на доходак по одбитку од сваког појединачног дохотка утврђује и плаћа порески агент:
 - а) на доходак остварен из прихода у складу са чланом 17. овог закона, изузев код пореског обвезника из члана 46. ст. (5) и (6) овог закона који порез на доходак плаћа у складу са чланом 11. тачка ц) овог закона,
 - б) на доходак остварен из прихода у складу са чл. 19., 32., 33., 39., 40 и 42. овог закона,
- (2) Порез на доходак по рјешењу Пореске управе плаћа самостални предузетник из члана 26. овог закона.
- (3) Порез на доходак у складу са чланом 11. тачка ц) овог закона, плаћа порески обвезник на доходак остварен из прихода из чл. 17., 19., 32., 33., 39., 40 и 42. овог закона, уколико резидентни порески агент не врши исплату/давање, те нема обавезу да обрачуна и плати порез по одбитку.

VI. ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И ПРОЦЕДУРЕ

Одјељак А. Извјештавање и прикупљање података

Члан 65.

(Достављање података од пореских обвезника)

- (1) Порески обвезници који почињу обављати самосталну дјелатност из члана 19. овог закона, као и они који почињу остваривати доходак непосредно из иностранства, те они који почињу давати у закуп и изнајмљивати покретну и непокретну имовину, дужни су Пореској управи⁴⁸ пријавити почетак обављања дјелатности давања у закуп и изнајмљивања, као и остваривања дохотка у року од осам дана од дана почетка обављања дјелатности, односно од дана остваривања дохотка.

⁴⁸ Амандман XIII Владе ФБИХ из јануара 2023. године

(2) Порески обвезник који у току године изврши пренос права по основу којег може настати капитални добитак или губитак у складу са овим законом дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније у року од 30 дана од:

а) дана закључења уговора о преносу стварних права на непокретностима, уговора о преносу ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријског власништва, као и учешћа у капиталу правних лица;

б) истека сваког календарског полугодишта у којем је извршен пренос хартија од вриједности.

Члан 66.

(Достављање података од надлежних органа)

Надлежни органи и управе који су овлаштени за издавање одобрења за обављање самосталне дјелатности, као и рјешења о привременој обустави, забрани или престанку обављања дјелатности, дужни су о томе обавијестити Пореску управу доставом једног примјерка одобрења, односно рјешења.

Члан 67.

(Достављање података од других лица)

(1) Физичка и правна лица дужна су Пореској управи на њен захтјев доставити податке о испорученој роби, о услугама, као и податке о исплаћеним плаћама и другим приходима, с циљем утврђивања или контроле пријављеног прихода односно дохотка за одређени порески период.

(2) Банке и друге финансијске институције које су овлаштене за обављање платног промета дужне су Пореској управи на њен захтјев доставити податке о промету путем рачуна обвезника пореза на доходак, податке о каматама, као и друге податке који су повезани са рачуном или прометом лица.

(3) Физичка и правна лица и институције из ст. (1) и (2) овог члана дужна су Пореској управи омогућити увид и у пословне књиге и евиденције с циљем утврђивања и прикупљања података потребних за утврђивање пореза на доходак.

(4) Физичка и правна лица и институције из ст. (1) и (2) овог члана дужна су Пореској управи у прописаном року на прописаном обрасцу достављати и податке о исплаћеним прописаним приходима на које се не плаћа порез на доходак и о другим прописаним приходима који се у смислу овога закона не подлијежу порезу.

(5) Организатор тржишта капитала у смислу закона којим се уређује тржиште капитала дужан је да у року од 30 дана од истека сваког календарског полугодишта Пореској управи у електронском облику достави извјештај о преносу хартија од вриједности извршеном у том полугодишту.

(6) Банке су дужне да у року од 30 дана од истека календарског полугодишта Пореској управи у електронском облику доставе извјештај о свим оствареним каматама на штедњу које је обрачунала и уплатила депозитарима, те извјештаје о преносу хартија од вриједности код скрбничких послова, у том полугодишту.

Члан 68.

(Обавеза исплате на рачун)

Исплате прихода који се сматрају дохотком те исплате изузетих прихода вршиће се на рачун пореског обвезника отворен код банке, а изузетно и у готовом новцу према прописима који уређују услове и начин плаћања готовим новцем.

Члан 69.

(Остали поступци)

На поступке наплате и поврата пореза на доходак, обрачун и уплата затезне камате, издавање рјешења, жалбени поступак и прекршајни поступак примјењиваће се одредбе прописа које уређују поменуте области.

Члан 70.

(Забрана исплате)

Физичко лице не може вршити исплате из дохотка, давати позајмице или вршити пренос имовине на друга лица, уколико на дан исплате има неизмирених обавеза по основу директних пореза и/или доприноса или обавеза према запосленицима.

VII. ЗАСТАРА

Члан 71.

(Застара утврђивања пореза на доходак)

- (1) Право на утврђивање пореске обавезе и право на покретање поступка наплате застаријева за пет година рачунајући од дана када је застара почела тећи.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, право на утврђивање пореза не застаријева уколико није поднесена пријава или је поднесена лажна пореска пријава или ако је лице које је починило прекршај намјерно прикрило или предузело било коју радњу да сакрије прекршај.
- (3) Застара права из става (1) овог члана почиње тећи:
 - а) након истека године у којој је настала пореска обавеза;
 - б) по истеку године у којој је донесена правоснажна пресуда за кривично дјело;
 - ц) након истека године у којој је у току поступка испитивања поријекла имовине утврђено да има основе за опорезивање.
- (4) Застара права Пореске управе на утврђивање и наплату порез на доходак не тече:
 - а) за вријеме од покретања управног спора до правоснажности судске одлуке;
 - б) за вријеме када је другим законом прописано да поступак не може отпочети, односно да се започети поступак прекида.
- (5) Вријеме трајања прекида застаре из става (4) овог члана не рачуна се у рок за застаре.

Члан 72.

(Апсолутна застара)

- (1) Право на утврђивање, наплату, поврат, порески кредит, као и измирење доспјелих обавеза путем прекњижавања, увијек застаријева у року од десет (10) година од истека године у којој се требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена претплата.
- (2) Пореска управа, по истеку рока из става (1) овог члана, по службеној дужности, доноси рјешење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на поврат, порески кредит, као и на измирење доспјелих обавеза путем прекњижавања, због застаре.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 73.

(Прекршаји пореског агента)

- (1) Исплатиоци прихода односно порески обвезници који, чињењем или нечињењем, направе прекршај у вези са одредбама овог закона, подлијежу новчаној казни за прекршаје.
- (2) Новчаном казном од 5.000,00 КМ до 70.000,00 КМ казниће се за прекршај порески агент – правно лице ако:
 - а) за своје запослене и физичка лица без заснивања радног односа не изврши обрачун пореза на доходак од несамоствалног рада (члан 46. овог закона);
 - б) не изврши пријаву обрачунатог пореза на доходак на прописани начин (чл. 55. до 59. овог закона);
 - ц) не врши исплате запосленим, грађанима, трећим лицима на рачун код банке односно супротно начину исплате које се обвезницима пореза на доходак могу извршити на остале рачуне у готовом новцу (члан 68. овог закона);
 - д) не достављају извјештај о обрачунатом и уплаћеном порезу на доходак пореским обвезницима (члан 55. став (4) овог закона);
 - е) у прописаном року не уплати или уплати мању аконтацију пореза на доходак (члан 46. став (1), члан 50. став (1), члан 51. став (1), члан 52. став (1) и члан 53. став (1) овог закона)
- (3) За прекршај из става (2) овог члана, казниће се и одговорно лице код правног лица новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 20.000,00 КМ.
- (4) За прекршај из става (2) овог члана, казниће се и физичко лице – самостални предузетник новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 20.000,00 КМ.
- (5) Новчане казне прописане ст. (2), (3) и (4) овог члана повећавају се за 50% у случајевима када је исплатилац прихода односно порески обвезник поновно или више пута починио прекршај из става (2) овог члана, али не преко максималних износа прописаних посебним прописима.

Члан 74.

(Прекршаји пореског обвезника)

- (1) Новчаном казном од 3.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај порески обвезник ако:
 - а) не изврши Годишњу пријаву пореза на доходак, обрачун и уплату пореза на доходак (члан 60. овог закона)
 - б) у прописаном року не пријави почетак обављања дјелатности, изнајмљивања и/или остваривања дохотка (члан 65. овог закона)
 - ц) у прописаном року не уплати или уплати мању аконтацију пореза на доходак.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана, казниће се и физичко лице – самостални предузетник новчаном казном у износу од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.
- (3) Новчане казне прописане ст. (1) и (2) овог члана повећавају се за 50% у случајевима када је порески обвезник поновно или више пута починио прекршај из става (1) овог члана, али не преко максималних износа прописаних посебним прописима.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

(Прелазне одредбе)

Пореске обавезе које су настале до дана ступања на снагу овог закона извршиће се у складу са прописима који су били на снази у моменту настанка пореске обавезе.

Члан 76.

(Подзаконски акти)

Федерални министар финансија ће у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о примјени закона о порезу на доходак, којим ће детаљније уредити опорезиве и неопорезиве приходе, те прописати начин утврђивања опорезивог дохотка, принципе утврђивања дохотка, поступак утврђивања пореза на доходак, начин урачунавања пореског кредита, облик и садржај пријава, извјештаја и других евиденција, облик, садржај и начин вођења пословних књига и евиденција, начин вршења годишњег обрачуна пореза на доходак, те сачињавања и подношења годишње пријаве, правила и начин исплате дохотка⁴⁹, и друга питања од значаја за опорезивање.

Члан 77.

(Престанак важења)

Даном почетка примјене овог закона престаје да важи Закон о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 и 65/13).

Члан 78.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а примјењиваће се од 01. 01. 2024. године.⁵⁰⁵¹⁵²

⁴⁹ Амандман XVI Владе ФБИХ из септембра 2019. године

⁵⁰ Амандман XVII Владе ФБИХ из септембра 2019. године

⁵¹ Амандман VI Владе ФБИХ из марта 2022. године

⁵² Амандман XIV Владе ФБИХ из јануара 2023. године